

Ieškoma kas pranešė apie Rusijos tranzitą į Čėčėniją

Vilnius, sausio 11 d. (LA) — Pasirodžius straipsniui „Bombas čekėnams žudyti veža tranzitu per Lietuvą“, „Lietuvos aide“, Pasienio policijos departamente prasidėjo asmens, pateikusių informaciją, medžioklė, rašo Rimantas Varnauskas „Lietuvos aide“. „Lietuvos aide“ žiniomis, komisaras Stasys Stančikas įsakė sužinoti ar Kybartų pasienio punkte būta žurnalistų, punkto darbuotojų rašė pasiaiškinimus. Pasak vieno departamento darbuotojo tiesiog lenktyniaujama, ieškant „Lietuvos karinės ir valstybinės paslapties“ atskleidėjo, pradėta sekti „Lietuvos aide“ darbuotojų darbo ir namų telefonus.

Minėtame straipsnyje rašyta apie 1994 gruodžio 24 d. vykusį karinį ešeloną. Su tokio patiu kariniu kodu 26 (pavojaus kroviny) iš Karaliaučiaus krašto link Čėčėnijos vyko ešelonas ir gruodžio 15, 16, 23. Tuo pačiu maršrutu gruodžio 31 d. buvo vežamos sanitarinės dezinfekcinės mašinos.

Kaip teigė šaltinis Pasienio policijos departamente, karinius ešelonus pasienyje imta stabdyti tik nuo praėjusių metų gruodžio vidurio. Iki tol jie tiesiog prauždavu pro šalį, o pasieniečiai tik telefonu informuodavo budintįjį, kad pravažiavo ešelonas, tiek ir tiek (kiek spėdavo suskaičiuoti) vienokios ar kitokios karinės technikos. Iš budintiojo ir sužinodavo, ar su leidimu važiavo, ar be jo.

Dabar kariniai ešeloni jau tikrinami, bet labai paviršutiniškai. Rusijos kariškiai, vadovaudamiesi savo vidaus taisyklėmis, bombų iš dėžių neišimtinėja ir nerodo nei kokios, nei kiek jų ten yra. Tad užplombuotose dėžėse galima vežti ką nori. Apžiūra baigiasi tik leidimų tikrinimu dar ir todėl, kad pasieniečiai — pagal įstatymą — tikrina tikrai civilinius sąstatus. Greito reagentimo būrio kariai (kol kas jie lydi ešelonus) kontrolei neparengti, o Transportavimo tarnyba vis dar kuriasi.

Kadangi yra pranešimų, kad iš Karaliaučiaus krašto per Lietuvą į Kaukazą permetami

ginkluoti jūros pėstininkai („marinai“), teiravomės, kaip kontroliuojama „gyvoji jėga“. Pasieniečiai vieną sykį pro traukinio langus tikrai matė daug kariškių (tai buvo daugiausia karininkai ir viršarūniniai), tačiau tranzitiniai traukiniai netikrinami. Lietuvos palyda turi teisę tik stebėti.

Sulaikyti (ne tik kariškių, bet ir, sakykim, kontrabandininkų) pasieniečiai negali, nes pagal Sienos apsaugos įstatymą jų igaliojimai yra tik 5 kilometrų pasienio ruože. Informacija, kur vyksta rusų kariškiai, gaunama tiesiog nugirdus jų tarpusavio šnekas.

Pasieniečiai jau yra gavę vadinamąsias „Bulovo taisykles“ (V. Bulovas — Lietuvos delegacijos deryboms su Rusija vadovas — Red.) ir kadangi jomis pagal vyriausybės nutarimą privalo vadovautis nuo sausio 1 d., tai lygi ir vadovaujasi. Jau yra pasitaikę, kad Lietuvos valdininkai patys jas „tobulino“. Pavyzdžiui, duotas nurodymas žodžiu, kad kariniams kroviniams, kurių nesaugo rusų kariškiai, nereikia ir Lietuvos apsaugos.

Minėto departamento pareigūno nuomone, pasieniečiai yra gana kvalifikuoti padėtyje, nes pasienio vidaus taisyklėse yra nurodyta, jog pasienio policijos pareigūnas, vykdydamas savo vado įsakymą, kuris prieštarauja įstatymui (šiuo atveju — karinio tranzito taisyklėms), bus nubaustas. Taigi praleidžiant karinius ešelonus, „Jurkevičiui žodžiu paliepus“, jei kas atsitiktai, kalti būtų pasienio policininkai. Kol pasieniečiai dar nebuvo Vidaus reikalų ministerijos žinioje, dažnai kildavo konfliktų dėl to, kad policininkai paleisdavo sienos pažeidėjus.

Dabar šie dažni nutikimai pasieniečių nebestebina. Neseniai buvo sulaikytas nelegaliai Lietuvos esantis Rusijos karininkas. Šis prašęs paleisti, nes po poros dienų jo dalis išskrendanti į Čėčėniją. Jis perduotas Migracijos tarnybai, o po poros valandų policijos pareigūnai per sieną su Karaliaučiaus kraštu kariškį „išsiuntė iš Lietuvos“.

J. Major nenori stipresnės Europos Sąjungos

Vilnius, sausio 11 d. (LR) Didžiosios Britanijos ministras pirmininkas John Major, kuris siekia vėl į savo pusę patraukti konservatorių parlamentarų — euroskeptikus, sausio 8 d. pareiškė, kad jo šalis atmes bet kokius reikšmingus konstitucinius pakeitimus Europos Sąjungoje (ES), jei tokie būtų siūlomi 1996 metais numatomoje ES tarpvyriausybėje konferencijoje. Major taip pat teigė, kad jis neketina leisti, kad Didžioji Britanija artimiausioje ateityje prisijungtų prie bendros Europos valiutos kūrimo.

Premjeras nepažadėjo surengti referendumo nei dėl Europos bendros valiutos įvedimo, nei dėl 1996 m. ES tarpvyriausybinių konferencijos sprendimų ratifikavimo. Numatoma, kad konferencijos metu Europos vadai numato didinti Europos Sąjungos centro galią.

Vieton to, premjeras Major pasikalbėjime BBC radijo-televizijos tinklui pareiškė, kad jis minėtoje konferencijoje vetuos bet kokius sprendimus, kuriais bus siekiama politiniais ryšiais tarp ES valstybių. „Jei 1996 metų konferencijoje bus iškelta kokių nors idėjų, kurios numatytų esminius konstitucinius pakeitimus Europos Sąjungoje, Didžioji Britanija tam nepritaras. Aš nematau, kad konstituciniams pakeitimams yra tinkamas laikas“, teigė jis.

Tarp konstitucinių pataisų, kurios gali būti siūlomos 1996 metų konferencijoje, minimas valstybių veto teisės panaikinimas bei įvedimas tik kvalifikuotos balsų daugumos reikalavimo visiems ES sprendimams. Taip pat gali būti siūloma valstybėms priimti didesnius įsipareigojimus dėl vieningos Europos valiutos.

Kobe didmiestyje Japonijoje, kurį praėjusį antradienį sukrėtė stiprus žemės drebėjimas, moteris maldžiai prie vieno gyvenamo namo griuvėsių. Ketvirtadienį žuvusiųjų skaičius jau peršoko 4,000, 727 dar nerasti, o 275,000 liko be namų, ieškodami pastogės viešų pastatų salėse bei koridoriuose. Daugiau kaip 21,000 žmonės sužeisti, virš 30,000 pastatų apgriauti ar sugriauti. Labai sunku pristatyti vandens, maisto ir dujų šildymui ir bijoma, kad dėl to nekiltų panika, nors kol kas žmonės dar labai kantriai laukia ir stengiasi patys kiek galint tvarkytis, ieškoti ko galima griuvėsiuose. Savivaldybė pažadėjo pastatyti 2,000 laikinų namų, bet atrodo, kad to gali nepakakti. Žmonių nepasitenkinimą kelia valdžios nerangumas teikti pagalbą ar priimti ją iš užsienio, jos nepasirošimas tokiai nelaimėi, kai ypač Japonijoje buvo manoma, kad tam yra pasiruošta.

Vokiečiai nori, kad Baltijos šalys greitai įsijungtų į Europos saugumo sistemas

Vilnius, sausio 10 d. (Elta) — Vokietijos ir Baltijos reikalų grupės Vokietijos parlamente (Bundestage) vadovas Wolfgang von Stetten sausio 9 d. išplatino pranešimą spaudai, kuriame motyvuojant įvykiais Čėčėnijoje reikalaujama kuo greičiau integruoti Baltijos valstybes į Europos saugumo sistemas.

Šiauliuose renkama labdara Čėčėnijai

Vilnius, sausio 11 d. (LA) — Šiauliuose sausio 6 d. pradėta rinkti labdara Čėčėnams. Iniciatoriai — Čėčėnijos nepriklausomybės rėmimo komitetas. Per porą dienų dviejose jos priėmimo punktuose — miesto centre ir pietiniame mikrorajone — buvo užjęję per 30 šiaulielių, antrą tiek skambino telefonu norėdami pasitarti. Atnešta daug žieminių apsiaustų, megztinių, avalynės, kojinių, pirštinių, beretėlių.

Čėčėnijos nepriklausomybės rėmimo komitetas igyja vis daugiau pagalbinių. Pinigų kol kas surinkta nedaug. Jei bus daugiau, organizatoriai už juos nupirks kokį vertingą daiktą — palapinę, miegamąjį maišą ar panašiai.

Ėmėsi šiauliečiai ir dar vienos iniciatyvos. „Mes, šiauliečiai, suprasdami čėčėnų tautos tragediją, esame pasiruošę priglauti savo šeimose 400-500 nelaimės ištiktų čėčėnų vaikų“, sakoma Lietuvos Seimo geros valios misijai adresuotoje telegrame, kurią praėjusį penktadienį išsiuntė Lietuvos Sąjūdžio, Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių) ir Čėčėnijos nepriklausomybės rėmimo komiteto šiaulių skyriai.

Tai Estijos žinių agentūrai ETA pranešė Vokietijos Užsienio reikalų ministerijos spaudos tarnyba.

„Čėčėnijos tragedija rodo, kad Rusijos imperializmas niekuo nesiskiria nuo ankstesnio sovietinio imperializmo. Vokietijos ir Baltijos parlamentinė grupė griežtai smerkia Rusijos atsakymą išduoti įvažiavimo vizą parlamentinės grupės valdybos nariui profesoriui Gerd Weiskirchen. Šis atsakymas byloja pats už save“, sakoma spaudos biuletenyje.

„Vokietijos ir Baltijos parlamentinė grupė atkakliai ragina Vokietijos vyriausybę padaryti visa, kad kuo greičiau būtų išspręstas Lietuvos, Latvijos ir Estijos prisijungimo prie Europos saugumo sistemų klausimas. Tik tai gali apsaugoti šias valstybes nuo naujų Rusijos ambicijų Baltijos regione. Rusijos „artimojo užsienio“ doktrina dabar yra aktualesnė ir pavojingesnė negu kada nors ankščiau“, mano Wolfgang von Stetten, kuris taip pat yra Bundesstago Teisės komisijos narys.

Vokietijos ir Baltijos parlamentinė grupė kreipiasi į Estiją ir Latviją, „primygtinai ragindama — nors tai būtų ir labai skausminga — pripažinti dabartines sienas, kad Rusija neturėtų galimybės pasinaudoti pasienio ginčiais kaip veiksmu, tariamai keliančiu grėsmę jos saugumui.“

„Tas pats Jelcinas, kuris gražino Lietuvai, Latvijai ir Estijai laisvę, žadėjo nepriklausomybę ir Čėčėnijai. Šiandien Jelcinas pažeidžia šį pažadą kruviniu smurtu. Jelcinas, jo artimiausi bendradarbiai, ir ypač karinė klika Maskvoje, tik ir laukia dingsties, kad išstiegtų savo ankstesnę klaidą, kurią jie padarė, atsisakydami viešpatavimo Baltijos regione“, įspėja Bundesstago narys. „Todėl Vakarai turi veikti sparčiai, jeigu jie nenori palikti Lietuvos, Latvijos ir Estijos nelaimėje, kaip kad atsitiko 1940 ir 1945 metais. Šių šalių tautos laukia ne tik draugystės patikinimų“.

Rusai paėmė Prezidentūrą Grozne

Grozny, Čėčėnija, sausio 19 d. (NYT) — Po daug savaitių nuolatinio apšaudymo ir bombardavimo, ketvirtadienį rusai pagaliau paėmė čėčėnų nepriklausomybės simbolį Prezidentūros rūmus ir virš jų griuvėsių iškėlė Rusijos vėliavą.

Tačiau čėčėnai jau naktį buvo evakavę rūmus, kartu pasiimdami ir ten laikomus rusus belaisvius. Nors rusai skelbė pergalę, čėčėnai prisiekė ir toliau kovoti Grozne ir kalnuose.

Estija ruošiasi parlamento rinkimams

Talinas, sausio 10 d. (BNS) — Estijos parlamento rinkimuose kovo 5 d. dalyvaus septyni blokai. Pirmadienį rinkimų komisija baigė registruoti rinkimų sąjungas.

Paskutinį dieną komisija įregistravo tris blokus: „Ketvirtoji jėga“, „Estijos pilietis“ ir „Mūsų namai — Estija“.

Į bloką „Ketvirtoji jėga“ įėjo Rojalistų partija ir partija „Estijos žalieji“.

Bloką „Estijos pilietis“ įkūrė nacionalinis susivienijimas „Parem Eesti“ ir Estijos piliečių sąjunga.

„Mūsų namai — Estija“ bloką suformavo rusakalbės — jungtinė Liaudies ir Rusų — partijos. Be to, bloko sąraše bus ir kandidatai iš neįregistruotos Estijos Rusų Liaudies partijos. Ankščiau rinkimų komisija yra įregistravusi blokus „Nuosaukieji“, „Isamaa ir ENNP“, „Koalicinė partija ir kaimiečių susivienijimas“ bei „Teisingumas“.

Be blokų, rinkimuose ketina savarankiškai dalyvauti aštuonios partijos — Centro, Konservatorių, Respublikonų, Reformatorių, Estijos ateities, Mėlynųjų, Miško, Vienkiemio gy-

Siūloma Seimo komisija tirti, ar per Lietuvą buvo vežamos bombos

Vilnius, sausio 20 d. (Elta) — Tėvynės Sąjungos Lietuvos Konservatorių frakcija siūlys sudaryti Seimo komisiją, kuri iširtų „Lietuvos aide“ paskelbto straipsnio faktus apie Rusijos gabentas per Lietuvos teritoriją aviacines bombas. Pasak laikraščio, jos buvo vežamos į Čėčėnijos karo veiksmų zoną.

Ketvirtadienį dėl to buvo pateiktas paklausimas Užsienio reikalų ministrui Povilui Gyliui, tačiau, konservatorių nuomone, aiškaus atsakymo jis nedavė.

Nepatenkino paklausėjų ir Valstybinės derybų komisijos pirmininko Seimo nario Virgilijaus Bulovo paaiškinimas. Virgilijus Bulovas sakė, jog Rusija pateikė paraišką vežti ne bombas, o raketas iš Kaliningrado srities į Krasnojarską. Leidimas buvo duotas.

Tuo klausimu surengtoje

spaudos konferencijoje konservatorių frakcijai priklausantis Seimo narys Antanas Stasiškis sakė, jog būtina išsiaiškinti, kas konkrečiai davė leidimą tam kroviniui vežti, kas ir kur buvo vežama. Jo nuomone, tikros informacijos iki šiol nėra. Opozicinės frakcijos, pasak Antano Stasiškio, labai susirūpinusios Rusijos karinio tranzito kontrolės stoka. Jo nuomone, Rusija dėl kiekvieno per Lietuvos teritoriją siunčiamo sasto privalo pateikti prašymą vyriausybei diplomatinės notos forma, o sprendimą priimti gali tikrai vyriausybė. Apie Rusijos karinių ešelonų judėjimą būtina informuoti visuomenę, spaudoje pranešant, kada jie važiuoja, ką ir kur veža. Opozicinių partijų atstovai šiuos klausimus kels per eilinį susitikimą su Respublikos prezidentu, kuris turėtų įvykti kitą savaitę, sakė Antanas Stasiškis.

Lietuvos prezidentas susitiko su diplomatinio korpusu

Vilnius, sausio 20 d. (Elta) — Penktadienį Palangoje, „Žilvino“ valstybinių poilsio namų salėje, Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas susitiko su Lietuvoje akredituotais užsienio valstybių ambasadoriais bei ambasadoriais Lietuvai, reziduojančiais kitose šalyse. Susitikime dalyvavo 40 valstybių diplomatai, taip pat Lietuvos užsienio reikalų ministras Povilas Gylys, prezidento patarėjas užsienio politikos klausimais ambasadorius Justas Paleckis, Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Kazys Bobelis.

Algirdas Brazauskas padėkojo ambasadoriams už jų indėlį į dvišalių santykių su Lietuva plėtrą, ypač pabrėžė suburiantį ir vienijantį diplomatinio korpuso Vilniuje dekaną apaštalinio nuncio Justo Muller Garcia vaidmenį, palinkėjo visiems ir jų šalims taikos bei gerovės.

Trumpai apžvelgęs šalies politinį bei ekonominį gyvenimą, Algirdas Brazauskas pasakė, kad jis, kaip prezidentas, ypatingos reikšmės teikia trims pagrindiniams uždaviniams. Tai — santarvės ir tolerancijos visuomenėje įtvirtinimas, silpniausiųjų apsauga, nemažinant reformos tempų, taip pat dėmesys tautinėms mažumoms Lietuvoje ir už jos ribų.

Prezidentas akcentavo, kad didžiulės neišnaudotos galimybės Lietuva mato regioniniame valstybių bendradarbiavime. Visų pirma tai pasakytina apie tris Baltijos šalis. Mes esame pasiruošę pradėti aktyvesnę strategiją suartėjimą tiek politinio, tiek ekonominio bendradarbiavimo srityse ir su Centrinės Europos šalimis, sakė A. Brazauskas. Pabrėžiantis Vakarų Europos šalių žodis skatinant politinius kontaktus, laisvą prekybą, bendras pratybas pagal „Partnerystės varden taikos“ programą ir kituose konkrečiuose reikaluose būtų labai pageidautinas.

Kalbėdamas apie karą Čėčėnijoje, Algirdas Brazauskas pažymėjo, kad dėl masinio nacionalistų sąjungos bei Centrinės nacionalistų sąjungos. Įregistruoti kandidatų sąrašus rinkimų komisija baigs sausio 19 d.

žmogaus teisių pažeidėjimo jis tapo ne tik Rusijos vidaus problema. „Mes laikome Rusiją savo kaimyne ir partnere, tačiau neramu dėl demokratijos ir laisvosios rinkos procesų sėkmės šioje šalyje. Ir vis dėlto mes tikimės, jog tie procesai yra tiek toli pažengę, kad, esant demokratinėms valstybėms, joms būtų galima pasitikėti“, kalbėjo prezidentas.

Diplomatinio korpuso dekanas, apaštališkasis nuncijus ark. Justo Muller Garcia padėkojo Algirdui Brazauskui už susitikimą. „Visiems Lietuvos piliečiams linkime, kad nepaisant jų ideologinių ir socialinių pozicijų, nepaisant praeities patirčių, naujieji metai sudarytų naujų progų stiprinti broliškumą ir santarvės dvasią. Lietuvai“, sakė apaštalinis nuncijus, „linkime vidinio ir išorinio saugumo. Tegu ekonominio ir socialinio gyvenimo pažanga vis didina miesto ir kaimo žmonių darbiavimą su kitais dviem Baltijos kraštais. Tegu tvirtėja santarvė ir tarpusavio pagalba ryšiai su tautomis, kurias geografija ir istorija skyrė būti artimais Lietuvai. Jūsų ekselencijai, vyriausybės ir parlamentariams, atsakingiems už visuomeninį Lietuvos gyvenimą, linkime išminties, išvalgumo ir daug fizinių jėgų. Tegu Dievas laimina Lietuvą“.

Po susitikimo prezidentas surengė diplomatams priėmimą.

KALENDORIUS

Sausio 21 d.: Šv. Agnietė, kankinė (3 šm.); Epifanas, Garšė, Rungailė.

Sausio 22 d.: Trečias eilinis sekmadienis. Vincentas, Anasztazas, Gaudentas, Aušrys, Skaistė. 1902 m. gimė dainininkė Vincė Jonuškaitė. 1921 m. Kaune įsteigtas Karo Muziejus.

Sausio 23 d.: Ildefonsas, Raimundas, Gailys, Gundė.

Sausio 24 d.: Šv. Pranciškus Salezas, vyskupas, Bažnyčios mokytojas (1567-1622); Felicija, Rainis, Gaivilė. 1992 m. mirė ilgametis „Draugo“ moderatorius kun. Pranas Garšva.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaguoja: Karolina Kubilienė
7525 Sheridan Dr. 3E, Willowbrook, IL 60514

DĖL ATEITININKŲ FEDERACIJOS RINKIMŲ

Prieš porą savaitę „Draugo“ Ateitininkų skyriuje buvo išspausdintas platus AF rinkimams pasiruošimo ir jų vykdymo projektas. Šis projektas galutinai buvo persvarstytas sausio 7 d. Ateitininkų namuose, Lemonte, įvykusiame Ateitininkų federacijos valdybos, buvusios AF tarybos narių bei sąjungų pirmininkų ir jų valdybų narių bendrame posėdyje. Atsižvelgiant į tai, kad XII Ateitininkų Kongresas Vilniuje nutarė, jog už pusantrų ar dvejų metų bus ruošiama nauja AF struktūra ir konstitucija, posėdžio dalyviai vieningai siūlė dabartinius rinkimus užsienyje galimai labiau supaprastinti.

1. Nutarta, kad šiuo metu bus vykdomi tik septyni (7) narių rinkimai į AF Vyriausiąją tarybą iš užsienio kraštuose gyvenančių ateitininkų.
2. Atsisakyta anksčiau paskelbtame projekte numatytų Šiaurės Amerikos kraštų valdybos rinkimų. Vietoj jų pavesta AF Vadui, susitarus su posėdyje išrinkta patariamąja komisija

(iš Birutės Bublienės, Vytauto Šoliūno ir Audriaus Polikaičio), kooptuoti į AF Valdybą pakviestą asmenį kaip vykdomąjį vicepirmininką tvarkyti užsienio ateitininkų veiklai.

3. Visi ateitininkai – sendraugiai, studentai ir moksleiviai – raginami rinkimuose dalyvauti. Toliau nuo ateitininkų vienetų gyvenantys ir jokiems ateitininkų vienetams nepriklausantys raginami kuo skubiausiai registruotis Rinkiminių komisijos adresu: Pranas Razgaitis, 6755 Parkgate Oval, Seven Hills, OH 44131, USA.

4. Tuo pačiu adresu prašoma nedelsiant siūlyti kandidatus į AF Tarybą. Kandidatai gali būti ateitininkai ir ateitininkės, išbuvę organizacijoje ne trumpiau kaip 10 metų. Kandidatus raštu gali pasiūlyti bent penki ateitininkai. Raštiškas kandidato sutikimas būtinas.

5. Rinkiminė komisija šiomis dienomis paskelbs tiksliai rinkimų taisyklės ir datas.

Ateitininkų federacijos valdyba

STUDENTŲ ATEITININKŲ ŽIEMOS AKADEMIJA

Jau sutikę Naujuosius Metus, sausio pirmos dienos vakare būrys studentų ateitininkų susirinko Dainavoje Žiemos akademijai. Dainava buvo papuosta nauju sniegu ir labai šaltu oru. Susipažinimo vakarą su senais ir naujais draugais pravedė Julija Krumplytė. Buvo malonu susipažinti su dviem jaunuoliais iš Lietuvos, kurie buvo mūsų tarpe.

Sausio 2 dieną vienuolika studentų išvyko slidinėjimo įskylai į Mt. Holly netoli Detroito. Kadangi oro temperatūra buvo žemiau 0, turėjome sunkumų užvesti automobilį motorus. Pavykus užvesti tris mašinas, studentai išvažiavo. Dvi merginos niekad nebuvo slidinėjusios, bet draugams padedant, jos irgi išmoko ir visiems buvo jauki ir smagi sportiška diena. Sugrįžę stovyklon slidinėjotai rado papuosta salę, pavadinata „Chalet Dainava“. Šitoje „Chalet“, mes pasėdėjome prie laužo ir padainavome.

Kitą dieną prasidėjo labiau akademiška programa. Pirmas paskaitininkas buvo Tony Haska iš Detroito. Jis dirba Abbott Labs ir yra viena iš prekybos viršininkų. Jis mums kalbėjo kokius charakterio bruožus reikia turėti dirbant biznis srityje, kaip dirbti būreliuose su kitais darbininkais, o ypač – kaip reikia jiems vadovauti. Kadangi mes, kaip studentai, ruo-

šiamės jungtis į darbo pasaulį ir dažnai universitetuose jau dirbam grupėmis, Tony Haskos paskaita buvo mums vertinga.

Po pietų vyko užsiėmimo būrelis. Būreliai vyko kiekvieną dieną po laisvalaikio. Kiekvieną dieną kita/s studentas/ė ko nors mus mokė. Liudas Landsbergis, Laura Lapšytė, ir Krista Šilimaitytė vadovavo būreliams.

Vakare advokatas Arūnas Udrys pravedė pokalbį apie kalbos laisvę. Nagrinėjome kiek tikrai ribų turi kalbos laisvė. Ar žmogus gali stovėdamas ant gatvės kampo dalinti skelbimus, kad miesto meras yra niekam tikęs? Ar gali jis dalinti tuos skelbimus, jei tie popieriai, žmonijai numesti, teršia gatves ir dėl to finansiniai nukenčia miestas, nes reikia daugiau gatvės valytojų? Po vakarienės A. Udrys mus supažindino su byla apie kalbos laisvę, o mes, pasiskirstę į dvi grupes, turėjome vaidinti teisininkus.

Byla buvo apie nacių partijos sąskaitininką dr. Algis Norvilas iš Čikagos ir buvo pavadinata „Laisvė ir dabartinės žmogus“. Popietinė paskaita buvo, kaip mes esame apriboti ir neturime galios pakeisti to, kas mes esame. Šią paskaitą skaitė neuropsichologas dr. Bieliauskas iš Ann Arbor. Abi paskaitos buvo labai skirtingos

asmenybe. Pirmą paskaita buvo, kaip mes turime laisvę formuoti savo asmenybę. Ją skaitė psichologas dr. Algis Norvilas iš Čikagos ir buvo pavadinata „Laisvė ir dabartinės žmogus“.

Sausio 4 dieną išklausėme dvi paskaitas apie tą pačią temą –

Jadvyga Drungaitė ankstyvaisiais metais.

JADVYGA DRUNGAITĖ

Praėjusią vasarą liepos 26 d. kūriniai buvo spausdinami netoli Panevėžio, Berčiūnų kaime, užgeso šviesi žvaigždutė, ilgus dešimtmečius spindėjusi ateitininkų gyvenime. Tai – birutietė Jadvyga Drungaitė. Ji gimė Užpaliuose, Utenos apskrityje, 1905 m. balandžio 1 d. Dar nesulaukusi šešiolikos metų, ji pradėjo rašyti eilėraščius. Pirmieji jų pasirodė „Naujojoje Vaidilutėje“ 1921 metais, pasirašyti Jūružės slapyvardžiu. Baigusi Zarasų keturklasę mokyklą, dirbo pas tėvus ūkio darbus ir, vos sulaukusi 17-kos metų, mokė Zarasų apskrityje Bikūnų kaimo mokykloje. 1923 metais tęsė mokslą Rokiškio gimnazijoje. Ją baigusi studijavo liuanistiką Vytauto Didžiojo universitete. Čia ji buvo aktyvi studentų ateitininkų Birutės draugovės narė. Šios draugovės šūkis „Fides, Spes, Caritas“ (Ištikimybė, Viltis, Meilė) buvo jų veiklos pagrindas. Draugovės narės (jų tarpe Jadvyga Drungaitė) aktyviai dalyvavo katalikių moterų, jaunimo organizacijos „Pavasaris“, vaikų organizacijos „Angelas Sargas“ veikloje. 1929 metais šiai draugovei ruošiant plačiai nuskambėjusį „XX Amžiaus šeimos teisma“, Drungaitė buvo pagrindinė šio renginio organizatorė.

Studijuodama ji redagavo Prano Dovydaičio įsteigtą moterų inteligentių žurnalą „Naujoji Vaidilutė“ 1932-33 ir 1936-37 metais ir pati daug rašė šiame žurnale. Ji kūrė ne tik poeziją ir noveles, bet rašė publikacinius straipsnius, recenzijas, radijo ir kino scenarijus. Šie jos

asmenybės. Pirmą paskaita buvo, kaip mes turime laisvę formuoti savo asmenybę. Ją skaitė psichologas dr. Algis Norvilas iš Čikagos ir buvo pavadinata „Laisvė ir dabartinės žmogus“.

Paskutinį vakarą, užbaigiant Akademiją, Rima Ješmantaitė pravedė žaidimus. Pažaidėm, praleidome laiko su draugais, o jau iš ryto susitvarkėme ir išsiskirstėme. Žinojom, kad susitikime „ZuperSavaitgalyje“ Dainavoje sausio mėnesio gale. Akademija buvo įdomi ir paskaitininkai daug prisidėjo prie mūsų programos. Dėkingi esame T. Haskai, adv. A. Udriui, dr. A. Norvilui ir dr. Bieliauskui. Vienas minusas – Akademijoje buvo mažas skaičius dalyvių – tik dvylika studentų ateitininkų dalyvavo, nors buvo išsiųsta 150 pranešimų ir dar telefonų buvo 50 kvietimų. Mes pasigedom daugiau dalyvių, ypač kai atsiminėm, kad pernai buvo daugiau negu trisdešimt studentų Akademijoje. Tikėkimės, kad šis studentų nedalyvavimas yra laikinas, kad daugiau studentų pasirodys ateinančiuose susibūrimuose.

„Naujoje Vaidilutėje“, „Ryte“, „Naujoje Romuvoje“, „Ateityje“, „XX Amžiuje“, „Moteryje“, „Moterų dirvoje“, „Pavasaryje“ ir kitoje periodikoje, pavyzdžiui, 1934 metais jos novelė „Nuklydėliai meilėje“ buvo išspausdinta per tris „Lietuvos aid“ numerius. Redaguodama „Naująją Vaidilutę“, ji suorganizavo jos priedą „Rimties valandėlę“, skirtą mergaitėms vidurinėse mokyklose. Ji net planavo leisti joms atskirą šio vardo žurnala, bet tam užmojui neatsirado lėšų. Ji daug darbo įdėjo į Lietuvos katalikių moterų draugijos leidžiamą žurnalą „Moteris“, redaguodama jį su pertraukomis nuo 1935 iki 1940 metų, kai šis žurnalas buvo okupantų bolševikų uždarytas. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, laukdama, kad atsikurs Lietuvos katalikių organizacija, jina parašė joms:

„Žaliuokim rūtom, kvėpėkim mėtom, Švytėkim, kaip lelijos baltos – Gyvybės paslaptį mums patikėta Aukokim Dievui nekaltai!“

Drungaitė savo kūryboje buvo „Lakštingala, kuri negali nečiulbėti“, net būdama paprasta kolūkiu darbininke. Ji nenustojė rašiusi ir sovietinės okupacijos metu. Tačiau ji nepritaikė savo „čiulbėjimo“ sovietinio ir melo šmeižto melodijoms, kaip tai padarė kai kurie rašytojai, nors ir buvo gundoma rusų pareigūnų įsijungti į sovietinės „kultūros“ veiklą. Jie žadėjo jai kitokią gyvenimą, kurį ji leng-

ir davė mums dvi perspektyvas apie ką mes esame ir kas mes galime būti.

Paskutinį vakarą, užbaigiant Akademiją, Rima Ješmantaitė pravedė žaidimus. Pažaidėm, praleidome laiko su draugais, o jau iš ryto susitvarkėme ir išsiskirstėme. Žinojom, kad susitikime „ZuperSavaitgalyje“ Dainavoje sausio mėnesio gale. Akademija buvo įdomi ir paskaitininkai daug prisidėjo prie mūsų programos. Dėkingi esame T. Haskai, adv. A. Udriui, dr. A. Norvilui ir dr. Bieliauskui. Vienas minusas – Akademijoje buvo mažas skaičius dalyvių – tik dvylika studentų ateitininkų dalyvavo, nors buvo išsiųsta 150 pranešimų ir dar telefonų buvo 50 kvietimų. Mes pasigedom daugiau dalyvių, ypač kai atsiminėm, kad pernai buvo daugiau negu trisdešimt studentų Akademijoje. Tikėkimės, kad šis studentų nedalyvavimas yra laikinas, kad daugiau studentų pasirodys ateinančiuose susibūrimuose.

Kristina Liaugaudaitė

vai pasieksianti savo gabumais. Todėl ką rašė nuo 1940 metų, gelto jos stalčiuose, nors, berods, 1962 metais vienas jos eilėraščių buvo atspausdintas „Draugo“ kultūriniam priede. Tarp jos stalčiuje pageltusių popierių galime rasti tokių eilių kaip:

„Plakasi visam pasauli juodos vilnys, ir plasnoja aimana virš skausmo vandenų.

Viešpatie, kada gi Tavo žodis išsipildys, iš Apokalipsės žodis – Ateinu!“

Arba 1963 m. kovo mėn. parašyti žodžiai Bažnyčios persekiojimo aprašyme:

„Tik vienas nusiramimas, kad Dievas viską mato, kad pragaro vartai jos nenugalės, kad žemė ir dangus praeis, o 'mano žodžiai nepraeis', ir pagaliau, 'kai pamatysite Danieľiaus sunaikinimo nuoboda šventoje vietoje, žinokite, kad laikas arti'“.

Taip, tai buvo tikrai arti. Štai, ji – ir mes – sulaukėme, kad mūsų kongresas sugrįžo į Lietuvą, ir ji mirė netrukus po šio kongreso Berčiūnuose – netoli ateitininkų stovyklos, kalbėdama rožinį. Mirė viena; ją rado artimieji sėdinčią ir laiknėją rožinį jau sustingusiose rankose. Nepalikim dabar jos vienos – prisiminkime jos darbus ir jos sielą savo maldose. Toks prisiminimas yra mums paskatinimas nenuleisti rankų tarp šių dienų paklystančių gyvenimo šėšėlių ir neužmiršti savo šūkių: „Omnia instaurare in Christo!“

Č. Masaitis

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 28th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas preneas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adresu, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

Už „Draugo“ prenumeratą atsiilyginama iš anksto	
JAV	Metams ¼ metų 3 mėn.
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$95.00 \$55.00 \$35.00
Tik šeštadienio laida:	\$110.00 \$60.00 \$40.00
JAV	\$55.00 \$40.00 \$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00 \$45.00 \$35.00
Užsakant į Lietuvą – Oro paštu	\$500.00 \$250.00
Tik šeštadienio laida	\$160.00 \$85.00
Paprastu paštu	\$100.00 \$55.00
Tik šeštadienio laida	\$55.00 \$55.00

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisto savo nuotūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisunčiamos gavus prašymą.

DALIA E. CEPELE, D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871
Valandos pagal susitarimą

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
21470 S. Main St.
Matteson, IL 60443
Tel. 708-748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Rez. 708-422-7807
Kab. (1-312) 582-0221
Valandos susitarus

DR. DOMAS LAPKUS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
5540 S. Pulaski Rd.
Tel. 312-585-2802
Pirmd. 9 v.r. - 7 v.v., antrd., trečd. ir penkd. 9 v.r. - 3 v. p.p., ketvd. 10 v.r. - 7 v.v. Šešt. ir kt. dienomis reikalingas susitarimas. Prlms „Medicare Assignment“. Sumokama po vizito.

DR. DOMAS LAPKUS
Praktika su
Dr. McElligott ir Dr. Adams
VIDAUS IR PLAČIŲ LIGOS
15300 West Ave., Orland Park
708-348-8100
10 W. Martin, Naperville
708-355-8776
Valandos pagal susitarimą
Nakties metu tel.: 708-857-8383

DR. ELIGIJUS LEIŠA
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
15505-127 St.
Lemont, IL 60439
Tel. 815-723-0353
7600 W. College Dr.
Palos Heights, IL 60453
Tel. 708-361-0010

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. (708) 598-2131
Valandos pagal susitarimą

ILLINOIS PAIN TREATMENT INSTITUTE
Skausmo gydymo specialistai
JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
Chicago 312-726-4200
Elgin 708-622-1212
McHenry 815-344-5000, ext. 6506

EVERGREEN PARK X-RAY
DR. E. RINGUS RADIOLOGAS
9760 S. Kedzie
Tel. 708-636-6500
Val. 9-5 kasdien

DR. DANA M. SALIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES
DR. BOB DOKHANCHI
Dantų Gydytojai
Pensininkams nuolaida
4007 W. 59 St., Chicago, IL
Tel. 312-735-5856
4707 S. Gilbert, LaGrange, IL
Tel. 708-352-4487

Kab. tel. 312-586-3166
Namų 708-381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val: pirmd ir ketvrd. 3 v.p. – 6 v.p.p.
Kitomis dienomis – susitarus

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prienamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui (kalbėt angliskai) tel. 708-422-8260

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBE – NERVŲ IR EMOGINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBE – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p. p. - 7 v. v. antrd. 12:30-3 v. p. p. trečd. uždaryta, ketvd. 1-3 v. p. p. penkt. ir šešt. 9 v. r. - 12 v. p. p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba (312) 489-4441

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ZAIDZAS IR IŠSIPLETUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. VILIJĄ KERELYTĖ
Chiropraktinis gydymas, sveikos mitybos priitaikymas ir akupunktūra
7271 S. Harlem, tel. 708-594-0400
Bridgeview, IL 60455
Valandos pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p. p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2809
Valandos pagal susitarimą
Vakarais ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBE – VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd 2 v. p. p. - 7 v. v., antr. 9 v. r. - 12, ketvd. 12 - 4 v. p. p. penkd. 12 - 6 v. v.

DR. VILIUS MIKAITIS
SEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
15505 - 127 St., Lemont, IL 60439
Priklauso Palos Community Hospital
Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. (708) 257-2265

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophthalmologas/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

DR. ROMUALDAS POVILAITIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (312) 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 bloki) į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. RAIMUNDAS RUGINIS
Chiropraktinis gydymas nuo nugaros, kaklo ir galvos skausmų
1025 Ogden Ave.
Lisle, IL 60532
Tel. 708-963-1410

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v. p. p. ir ketv. 2-5 v. p. p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviskai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

STUDENTŲ DĖMESIUI

Visi studentai ateitininkai kviečiami dalyvauti sausio 27-29 d. Dainavoje vykstančiame „ZuperSavaitgalyje“. Bus ir suvažiavimas, kurio metu išsivys naują Studentų Ateitininkų sąjungos – SAS centro valdybą.

Savaitgalyje dalyvavimo mokesis 35 dol. – susimokėjusiems nario mokesį. Nario mokesčio nesumokėję, turės mokėti 40 dol. Visi laukiami.

ASS CV

Studentai ateitininkai diaktuoja 1994 m. Dainavoje vykusiame SAS Žiemos akademijoje.

DIEVO ŽODIS MUS JUNGIA

Kas sekmadienį susirinkę, girdime Dievo žodį, skaitomą Šventajame Rašte, klausomės jo aiškinimo, ir jis mus paveikia, mus keičia, mus jungia į vieną Kristaus kūną su kitais, kartu su mumis susirinkusiais garbinanti Dievą, dalintis jo gėrybėmis, dalyvaui jo amžinoje ir mūsų pačių gyvenimo aukoje. Ir nors Jėzus įsteigė Eucharistiją, jis, kaip žmogus, pats gimė tautoje, kuri jau prieš jį turėjo seną Šv. Rašto tradiciją ir, joje išaugintas, tą tradiciją tęsė.

Pirmame skaitinyje iš Neheemijos knygos (Neh 8:2-6, 8-10) girdime, kaip visą pusdienį Senojo Testamento kunigas Ezdras susirinkusiais tautai skaitė Įstatymo knygą ir žmonės šį Dievo žodį priėmė: „Visi, iškėlė rankas, atsiliėpė: Amen, Amen! Paskui nusilenkė, puolė prieš Viešpatį žemėn ir veidu lietėsi žemėn“.

Nors Ezdras gyveno palyginti vėlai žydų istorijoje — apie 428 m. prieš Kristų — jis atliko maždaug antrojo Mozės vaidmenį. Jis surinko ir suredagavo šiuo laikmečiu turima forma pirma penkis Senojo Testamento knygas, nežyd vadina Pankiaknyge, žydų vadina Tora, arba Įstatymą. Kaip šiandien žinome, tos knygos, ir visos Šv. Raštas, netesirado iš karto — nebūvo vieno žmogaus ar vienu kartu parašytos, o prasidėjo žodžių kartojimais Mozės (kuris kalbėjosi su Dievu) palikimo pasakojimais ir maldomis. Tai buvo išmokstama atmintinai ir perduodama vis naujomis kartoms, pagaliau vienu ar kitu užrašoma ir saugoma. O Ezdras, tuos įvairius raštus surinkęs, suredagavo į vieną, penkių Mozės knygų rinkinį — Įstatymą.

Žydų tradicijoje šis skaitinys reikšmingas ir tuo, kad čia girdime apie tą įvykį, su kuriuo prasidėjo žydų Šv. Rašto aiškinimo tradicija: „Ezdras skaitė iš Dievo Įstatymo knygos skyrelius, o levitai juos aiškino taip, kad žmonės galėtų suprasti, kas buvo skaityta“. Kad žydų tautai per Mozę duotas Dievo žodis būtų tautoje gyvas besikeičiančiose epochose, Ezdro laikais jis buvo išverstas iš senovinės, nebenaudojamos Hebrajų kalbos į šnekamąją Aramajų kalbą su įvairiais paaikšinimais; šie vertimai vadinami „Targum“. Ezdro laikais taip pat pradėjo būti renkami pasakojimai ir apsakymai, iliustruojantis ir ryškian-

tys Šv. Rašto pritaikymą naujų laikų aplinkybėse; jie vadinami „Haggadah“. Ir ilgainiui, jungiant šias aramajiskas Šv. Rašto tradicijas su vėlyvąja Hebrajų teisės tradicija, kūrėsi vadinamasios Talmudas.

Panaši Šv. Rašto skaitymo ir aiškinimo tradicija, surenkant Šventraščio pasakojimus ir pritaikant naujoms gyvenimo aplinkybėms, matoma ir Luko Evangelijos pradžios žodžiuose (Lk 1:1-4): „Daugelis jau yra mėginę išdėstyti raštu pasakojimą apie mūsų buvusius įvykius, kaip mums perdavė nuo pradžios savo akimis mačiusieji ir buvusieji žodžio tarnai. Taip pat ir aš... nusprendžiau surašyti... sutvarkytą pasakojimą, kad išitinktum tikrumo mokslą, kuriuo esi išmokytas“.

Iš šių žodžių matome, kad Evangelija, kaip ir Mozės Įstatymas, vystėsi pirmųjų apaštalų („nuo pradžios savo akimis mačiusių“) mokyje ir jų sekėjų raštuose. Todėl ir Naujajame Testamente yra keturios Evangelijos, o priedo dar šv. Pauliaus bei kitų apaštalų laišku ir Apokalipsės knyga, kuriuose taip pat ryškėjo Jėzaus mokytojų pritaikymas pirmaisiais Bažnyčios veikimais ir augimo dešimtmečiais.

Bet evangelistas Lukas tik tenesė tai, ką Jėzus, išugdytas žydų tradicijoje, pats darė (Lk 4:14-21): „Jėzus atėjo į Nazaretą, kur buvo užaugęs. Seštadienį, kaip pratęs, nuėjo į sinagogą ir atsistojo skaityti. Jam padavė pranašo Izajoo knygą. Atvėrė ją ir pradėjo skaityti. Atvėrė knygą, jis rado vietą, kur parašyta: Viešpaties Dvasia su manim, nes jis patepė mane, kad neščiau gerą naujieną vargdirbiams...“ Paskaitęs šią seną, aštuonių šimtmečių senumo pranašystę ir atsisėdęs atgal į vietą, jis ją paaikškino žmonėms, nes jie nebūtų tikėjęsi jos išsipildymo nežymiam Nazarete augusiam jū kaimynų sūniui. Jėzus tarė: „Šiandien išsipildė ką tik Jūsų girdėti Rašto žodžiai“.

Tiek Senajame Testamente, tiek ir Naujajame, Dievo žodis tegali būti suprasstas vieningoje bendruomenėje, nors jos nariai, kaip ir dera atviroje bendruomenėje, kuri pripažįsta skirtingų jos narių individualumą ir jų savito inšas į bendruomenę svarbumą, būtų ir labai skirtingi, tiek talentais — dovanomis, tiek ir tautybe. Anot šv. Pauliaus (1 Kor 12:12-30), „Mes visi

Palangos šaulių choras Sedos kapinėse gieda „Marija, Marija“, pagerbiant kapinėse palaidotus Tėvynės apsaugos rinktinės savorius. Nuotr. Mečislavo Silinsko

„KARINIAI NUSIKALTĖLIAI, ŽUDANTYS RUSIJOS ATEITĮ“

Taip pavadino rusų karinę vadovę vienas rusų demokratų vadovas G. Popovas. Jis pasiūlė Rusijos prezidentui Jelcinui kuo greičiau atšaukti karo veiksmus Čečenijoje, atleisti Černomyrdiną, o Gračiova, Jegotovą ir Stepaišną atiduoti karo tribunolui. Sustabdyti karinius veiksmus ir pašalinti Gračiova bei Jegotovą pareikalavo ir Rusijos Damos frakcija „Vybor Rossiji“ (Gliniskis J., „Lietuvos aidas“, 1995 m., saus. 3).

O Čečenijoje jau visam mėnuo liejasi kraujas. Keli tūkstančiai išžudyti. Daugiausia vaikų, moterų ir senelių. Atrodo, kad rusai užsibrėžė tikslą išžudyti čečėnus iki paskutinio vaikelio, kaip kadaise lenkai išžudė jotvingius, lietuvių gentainius. Suilynta su žeme keletas kaimų, Grozno priemiesčiai. Grozną siekiama „nušluoti“ nuo žemės paviršiaus. Kas penkiolikia minucijų, skrydis po skrydžio Groznas bombarduojamas raketomis. Ant taikių gyventojų bandomos lazerinės ir valdomos trajektorijos bombos, naikinami vaikų namai, ligoninės, naftos perdavimo įmonės. Nenutrūksta pabūklų „Grad“ ir „Uragan“ gaudesys. Net rusų gyvenvietė

buvome pakrikštyti vienoje Dvasioje, kad sudarytume vieną kūną, visi — žydai ir graikai, vergai ir laisvieji“ — visi esame ugdomi to paties Kristaus Dvasioje jo žodyje, esame maitinami to paties Kristaus Kūnu ir Krauju, kad Kristaus mistinio kūno labai mokytoje aukoti tas dovanas, kurias mus sukūręs Dievas mums patikėjo. Aldona Zailskaitė

Miestas puošiasi Kalėdų šventėms

Paskutinės dvi savaitės prieš Kalėdas šiame krašte praicina su kalėdinu ženklu. Kalnuose jau sniegas, miškai ir eglutės apsidengusios sniego patalais. Stirnos, ieškodamos maisto, išeina į miškų pakraščius, tad dažnokai tenka ir jas pamatyti. Kraštovaizdis kaip ant kalėdinio atviručio. Tai visai nenuostabu, nes Lietuvoje buvusios atvirutės daugiausia šiuose rajonuose ir buvo spausdinamos. Krautuvėse prekių nėra, bet langai kalėdiškai papuošti. Nors aplinkui kalnai apaugę miškais, tačiau papuošimui eglučių beveik neavartoja.

Miesto aikštėse, restoranuose, krautuvėse, miesto rotušėje bei geležinkelio stotyje nuo lubų kabo eglėšakių arba žalių lapų su raudonomis uogomis vainikai, papuošti raudonais, sidabriniais ar auksiniais kaspinais. Rosmary tokį vainiką man atnešė ir nuo lubų mūsų kambaryje pakabino. Paskui mačiau, kad dėl to vainiko šeimininkė buvo nelabai patenkinta. Jai nelabai patinka, kad pas mane kitos ateina. Kuomet savo artimuosius beveik jau susiradai, tai pradėjau beveik kasdieną laiškus iš įvairių vietovių gauti: iš Berlyno, Breslau, Dresdeno ir Vienos. Ir visi prašo sąrašų aplinkinėje gyvenančių lietuvių. Pasidariau beveik informacijos centru. Kadangi mūsų aplinkinėje daug lietuvių nėra, tad ilgai netruko tuos sąrašus sudaryti. Gruodžio 21 d. gaunu atvirlaiškį iš Coburgo, rašo brolis.

„Mielas Brolau! Džiaugsmingai sveikiname Jus abu Vokietijos žemėje! Čia, Coburge esame: Jonas, Jadzė, švog. Vincas su žmona ir sūnumi, na ir aš su visa savo šeiminėle. Vokietijos sieną perėjome tik spalio 4 d., o Coburge esame nuo spalio 29. Jonas gyvena atskirai. Laiškus geriausiai rašyti jo adresu: 13a Coburg i. Bay., Hutstr. 26. Šventėms būtinai atvažiuokite pas mus, t.y. į Hahnweg Str. 118, Maschinenfabrik H. Waldrich. Mū-

ONA VOVERIENĖ

Novyje Atagi sulyginga su žeme. Po griuvėsiais žuva tūkstančiai ligonių, senelių, vaikų. Apšaudomos gyvenvietės Urus Mar-tan ir Jermolovka, kur susikaupe tūkstančiai pabėgėlių. Žūstančiųjų klyksmai ir dejonės. Niekas jų negelbsti, nesuteikia medicininės pagalbos. Grozno gatvėse šimtai nukautų agresoriaus kareivių, Rusijos motinų vaikų. Daugelis jų ir kariuomenė buvo paimiti tik lapkričio mėnesį, neapmokyti kaitis, bet išsiusti į Čečenijos frontą, į mirtį. Čečėnai savo žuvis karius surenka ir palaiduoja, o rusų kareivių lavonus maitoja jų tėvynainių mėtomų bombų sprogimais, kolona po kolonos puolančių tankų vikšrai. Tūkstančiai Rusijos moterų, motinų ir žmonių gaus pranešimus, kad jų mylimieji sūnys ir vyrai „dingo be žinios“. Visko matęs Afganistane, rusų kariuomenės vadas, generolas Gromovas karo Čečenijoje kruviną siaubą pavadino baisyu pragaru, kokio jis dar nėra regėjęs.

Cečėnų žudynėms pritaręs JAV prez. Bill Clinton, Didž. Britanijos John Major ir Vokietijos Helmut Kohl išleido dženavampyrą iš butelio. Jis tapo nebevaldomu. Kaip serbų vadui Karadžičiui, taip ir generolui Gračovui generoliškos ambicijos aptemdė protą. Jis jau nebesiklauso Jelcino įsakymų nutraukti Grozno bombardavimą, nereaguoja į pasaulio vadovų ir visuomenės nuomonę.

Jelena Bonner, Andriejaus Sacharovo našlė, karą Čečenijoje pavadino trečiuoju tėvynės

karu, nuo kurio priklausys Rusijos likimas.

Kaip ir „geležinės uždaros“ laikais, ir dabar blokuojama informacija. Jau žuvo ar piktavališkai nužudyta keletas žurnalistų. Tarp jų ir jauna amerikietė, fotožurnalistė Cynthia Elbaum. Liejasi melo upės. „Melo atžvilgiu mes pralenkėme komunistus ir netgi Gebelsą“, — taip įvertino Rusijos „informaciją“ Sergiejus Kovaliovas, buvęs Rusijos „Zmogaus teisių gynimo komiteto“ pirmininkas. Po šio pareiškimo jam teko atsisveikinti su savo postu. Į jo vietą paskirtas jo bendrapavardis V. Kovaliovas, nesibodintis melu. Teko atsiveikinti su darbu ir Rusijos TV vadovu Popcovui. Rusijos TV laida „Vesti“ pateikdavo objektyvesnę informaciją apie karo Čečenijoje žiaurumus. Taigi, Rusijos agresija Čečenijoje parodė jos tikrajį imperinį veidą, pastangas bet kokių aukų kaina išsaugoti savo koloniją, nostalgiją totalitarizmui.

Demokratija Rusijoje jau pasmaugta.

Ar turi Rusija ateitį? Ar gali turėti ateitį tauta, žiauriai išžudiusi kitą tautą? Rusijos ateitis žudoma Čečenijos kare. Rusijos ateitį sieja profesorius V. Landsbergio vaizdas iš „Berliner Morgenpost“: „Grozno grūvuosiose devyniolikmetis belaisvis verki, prisimindamas jaunutę žmoną ir vienerių metų dukrelę. Iš jo kuopos šimto dvidešimt vyrų tik jis vienas likęs gyvas“ (V. Landsbergis, „LA“, 1995 m. saus. 7).

Ar nenuves generolai Rusiją į tokia ateitį?

„Išdykusio vaiko“ pokštai

Kai susirenkam skirtingų pažiūrų žmonės ir nenori leisti į ginčus, saugiausia pokalbiui tema yra oras. Kiekvienas gali nusiskusti ar pasidžiaugti esama temperatūra, prisiminti įvykius iš praeities. Tačiau pastaruoju metu, ir apie orą bekalbant, daugeliui pakyla kraujospūdis, nes „kažkas ne taip su šios planetos klimatą“. Niekad, rodos, anksčiau žmonės nepastebėję tokių kraštutinių klimato svyravimų, nenuosėklių pasikeitimų. Galima beveik būtų tvirtinti, kad kažkas tyčia „žaidžia“ su klimato kontroliavimo aparatais ir viską sujaukia.

Nebe pirmą kartą žiniasklaidoje pasirodo ispaniškas žodis El Niño — vaikas, vaikelis. Jau prieš keletą metų mokslininkai suprato, kad El Niño turi galbūt daugiausia įtakos mūsų planetos klimato pasikeitimams. Jeigu dažnai linksnuojama Motina Gamta, tai El Niño yra jos vaikas, mėgstantis krestei nemalonius pokštus — vienur nukreipdamas nesibaigiančius lietus, kitur derlingus laukus paversdamas dulkančia dykuma, dar kitur nenormaliai sušildydamas žiemą ar atšaldydamas paprastai šalčio nepažįstančius kraštus.

Tą „išdykėlių“ gamtos „vaiką“ verta arčiau pažinti, kad lengviau suprastume ir jo išdaigas. El Niño yra periodiška, maždaug 2-10 metų tarpais atsirandantis vandens sušilimas Ramiajame vandenyne, netoli Ekvadoro ir Peru krantų. Išilimas atsiranda dažniausiai apie Kalėdas, tad iš čia ir pavadinamas El Niño, atseit Kūdikis, gimusio Jėzaus pavyzdžiu. Net ir nežymus vandenyne paviršiaus temperatūros pasikeitimas gali turėti nemažos įtakos vėjo krypčiai, sukelti uraganus, sausras ir potvynius aplink visą Žemės rutulį.

El Niño išnyksta, kaip ir atsiradęs, be jokios žinomos priežasties. Sušilimo periodas gali būti trumpas arba tęstis kelerius metus. Mokslininkai tvirtina, kad El Niño reiškinius per pastaruosius 15-20 metų gerokai padarė. Pvz., pagal apydrados bendroves, turėjusias apmokėti katastrofišką visuos nuostolius, 60-tame dešimtmetyje buvo 8 plataus masto

audros pasauulyje; 70-tame — 14; 80-tame jau 29. Panaši situacija su sausromis ir potvyniais. Žemės klimato tyrinėtojų nuomone, El Niño ypač stipriai pasireiškė 1982-83 m. Tuo metu Kaliforniją taip pat nusiaubė lietūs, o Australija kentėjo sausras. Vandens temperatūra 1982-83 m. pakilo 3-4 laipsnius, todėl ir 1990 m., kai Ramiojo vandenyne centrinėse srityse temperatūra pradėjo stipriai didėti, buvo laukiama katastrofiškų klimato pasikeitimo pasekmių. Tų pačių metų liepos mėn. N. Zelandiją suspaudė žiema, šalčiausia per 16 metų. Tarp El Niño „pokštų“ buvo sausra ir badas Afrikoje, Missisipi upės išsiliejimai Amerikos Vidurio vakaruose, dešimtys tūkstančių potvynio aukų Bangladeshe, lietingųjų laikotarpių sutrikimas Pakistane, Indijoje ir t.t.

Kompiuterių pagalba stengiamasi atspėti El Niño atsiradimo datas. Prieš kiek laiko atsitiktinai pastebėta, kad kai kurie pasikeitimai gamtoje gali taip pat išpranašauti El Niño pradžią. Pvz., Kalifornijos mokslininkai, tyrinėję paukščių vienos šalies, netoli vietos, kur paprastai pasireiškia El Niño, pastebėjo, kad 1982 m. milijonai vandeninių paukščių staiga iš salos dingo, palikdami neužaugusio savo vaikus gaidiū badu. Vienintelė logiška priežastis — El Niño pradžia, kai žuvis, paprastai labai gausios tose vietose, nepakęsdamos sušilusio vandens, pasitraukė tolyn, o su jomis ir paukščiai, kurie jomis mity. Pasibaigus El Niño periodui, paukščiai — ir žuvis — grįžo, bet įvykiai pasikartojo 1985 m. (tris mėnesius prieš oficialiai paskelbtą ir kompiuteriais nuspaštą El Niño pradžią) ir vėl 1989 m. Paukščiai ne tik reagavo į esamą padėtį, bet kažkoku būdu „žinojo“ iš anksto, kas turi įvykti.

Kiekvieną kartą, kai gamta, pagal kurią žmogus reguliuoja savo gyvenimą, bent kiek iškrypta iš vėžio, to iškrypmo pasekmes jaučia visa planeta. Juo daugiau žmogus sužino, išmoksta apie savo aplinką ir stengiasi pažinti gamtą, tuo daugiau nežinomųjų išskyla. El Niño periodiškas pasikartojimas yra kaip tik vienas labiausiai nesuprastų galvosūkių.

SIRENOMS KAUKIANT IR MIESTAMS DEGANT

JUOZAS ŽYGAS

14

Gauname lietuvišką gazetą — „Lietuvius“; galima gauti net Vienos kioskuose. Kartais prašau vieną kitą eilėraštį. Vieną buvau pasiuntęs tilžiškei „Ateičiai“. Atspausdino, bet pats nemačiau, neteko skaityti nei vieno „Ateities“ numerio.

Nagi gal ir užteks šį sykį. Rašyk, Juozai, daugiau apie save, apie pažįstamus. Kur kiti jūsų šeimos nariai? Tad laukiu laiško. Leonardas Žikevičius“.

Gruodžio 11 d. gaunu atvirlaiškį iš Coburgo. Kadangi minimas Kęst. Žygas, tad jau aišku, kad tai bus brolis. Adresas nėra visas, bet yra firmos pavadinimas, kurioje dirba. Tad tuo adresu rašau laišką.

Darbe kartą praėjau pro šalį kambario, kuriame būdavo kažkoks uždengtas objektas. Tai dabar tas objektas buvo atidengtas. Ka pamačiau, siurpuls nukrėtė. Tai buvo lyg torpedos, tik žymiai didesnis, smagalys. Torpedas buvau matęs, o čia nepalyginamai didesnis pločio atžvilgiu. Ir beveik priekyje patupdyta ta sujungtu baterijų grupė. Grįždamas atgal, žiūrėjau visai priešingą pusę, kad kas manęs nepastebėtų. Darbe taip elgiaus, kad nebūtų jokio įtarimo. Tuo metu Anglija buvo apšaudoma V 2 raketomis, tad buvo aišku, kam tos mūsų baterijėlės buvo skirtos. Užtaiso uždėgimui tokios didelės baterijos nereikėjo. Turbūt ji buvo skirta degtuvui ir vairų kontrolei. Apie tai net bus lūpų niekam ir net broliui nesakiau. Tik kiekvieną sykį, kuomet į slėptuvę reikėjo eiti, tai kinkos daugiau drebėdavo.

su butas prie fabriko vartų, tai vartų sargyba nurodys. Laukiame atvykstant!“

Tai, va, aš jau liepos mėn. gale pradėjau jų ieškoti, rašinėju laiškus į Berlyną, Dresdeną, Vieną, Breslau ir kitur, o jie dar po Suvalkijos daržinės stumdėsi. Ir pasitaikyk tu man, kad, nors Vokietija ir didelė, imk ir atsirask beveik mūsų pašonėje.

Nors ir karas siaučia, sirenos kaukia ir miestai dega, bet gyvenimas savo keliu eina. Visi stengiasi bent kokia smulkmena savo gyvenimą pajavairinti. Darbovietėje viena vakarą buvo Kalėdų vaisės. Žinoma, iš tų vaisių — tai beveik tik vardas. Direktorius ir visa vadovybė sveikino ir laimingų švenčių linkėjo. Kiekvienam buvo dovanų paketėlis: kišeninė lemputė, pritaikyta mūsų baterijėlėms), keletas baterijų, šukos ir skutimosi peiliukų dėžutė. Pagal karo sąlygas, gerai ir tai. Vokiečiai gavo ir po butelį vyno.

Mes vynu negavome, dėl to Rosmary labai jaudinosi. Atrodė, lyg jos kaltė tai būtų. Už tai mane pasikvietė pas save tą vyno butelį išgerti. Per radiją labai dažnai girdėti: „Stille nacht, heilige nacht“ melodijos garsai, sirenos kaukia ir girdime bombonešų dūzgimą. Pasitaiko, kad giesmės melodiją pakeičia pranešimas: „Dėmesio, dėmesio, puolimas. Stambūs priešai daliniai — kryptimi...“ Vakare oro puolimai veik padvigubėjo, ar dar daugiau. Nespėja atšaukti pavojų, ir vėl sirenos kaukia.

Nors langai ir užtemdyti, vis vien prasiskverbiamas žaš šviesos pluoštėlis. Lauke girdėti: „Gesinti šviesas!“ Tad šviesas gesiname, patamsyje nėra ko veikti, todėl anki einame gulti. Gatvėse visą laiką girdėti žmonių, bėgančių į slėptuves kaukšėjimas. Mes normaliai į slėptuves nebeiname, jeigu langai per daug dreba, užsitraukiame duknas ant galvos ir bandome miegoti. Iš ryto turime anksti keltis, kadangi traukinys išeina šeštą valandą.

Kalėdų rytas, skubame į stotį. Coburgą pasiekiamė dar su tamsa. Kadangi miestą pusėtinai gerai žinome, tad nieko nesiklause susirandame. Brolis šeima dar tik kelias, sveikinamės — tiek daug išpūdžių, tad skubame vienas per kitą viską iš karto pasakyti. Mūsų išgyvenimai, žinoma, negalima nei lyginti su jų. Jie apie du su puse mėnesio stumdėsi pačioje pafrontoje. Iš pradžių po Suvalkią, o paskui Rytprūsiose. Maži vaikai, dukrelės vos trijų mėnesių, tad tos daržinės ir pasiūrės palikus atmintyje dar ilgiems laikams.

Kitas brolis atsigabeno dviratį net iš Kauno. Dalį kelio juo važiavo, o kita dalį su ant jo uždėtai ryšuliais stūmė, kol galų gale pakrovė į traukinį. Kalėdiniams pietums gavome cepelinų su arkliona. Skanu, net ausys raitės. Valgomė ir gardžiuojamės. Bevalgant paskelbia oro pavojų. Bombonešiai skrido gana žemai. Nuo pilies pusės pasigirdo priešlėktuvinių pabūklėlių šaudymas. Iš garso ir šūvių dažnumo, atrodo, šaudė 38 mm pabūklėliai. Tad bombonešiai, nors ir žemai skridami, bet būdami 3 km aukštyje, nuo tokių pabūklėlių jau buvo saugūs. Atrodė, kad tie šaudytojai patys susiprato, tad netrūkūs nustojo.

Bekalbėdami prisimena mano lagaminus, kuriuos daviau į Suvalkią išvežti. Jie, manęs nesulaukdamai ir brolienės tėviškę aplesdamai, juos sode užkasė. Daug išpūdžių, politikuojame ir karo eigą svarstome. Visi klausimai būtų aiškėsi ir mintys ryškėsnės, jeigu būtų cigarečių. Gerą dūmą užtraukus, atrodo, ir kalba sklandesnė. Brolis sugalvojęs pakaitalą: netikrą arbatą, gal kokie aviečių lapai ir stimburius. Sukamės „bankrutkes“, papsime, čiaudome, bet cigarečių neatstoja.

Mums visų išpūdžius bepasakojant, ateina laikas ir į namus važiuoti. Vieni kitiems linkime laimingų Naujų metų ir kitas Kalėdas jau švesti Lietuvoje! (Pabaiga)

**JAV LB Ekonominių Reikalų Taryba
Informacijos Skyrius**
Algirdas Rimas, 1711 Wainwright Dr., Reston, VA 22090
tel. 703) 471-1711

EKONOMIKOS ŽVILGSNIS IŠ LIETUVOS

KALBININKAI IR VERSLININKAI

Vėlu rudenį Vilnius pasipuošė spalvingais, modernios išvaizdos spaudos kioskeliais, ant kurių iš tolo šviečia baltas užrašas „Prince“. Vienuolika kioskų, kurių kiekvienas kainuoja 14,000 dolerių, Lietuvai padovanojo Danijos tabako bendrovė „House of Prince“. Nuo pastatymo dienos šie kioskai Vilniuje tapo alstrų objektu ir jų likimas neišvengiamas. Prekybos ženklas „Prince“ pirmiausia nepatiko sostinės kalbos tvarkytojai A. Šiupienienė, paskui į kovą su lietuvių kalbos „teršimu“ įsijungė ir kiti kalbininkai. Kaip rašo Giedrė Bradauskienė „Lietuvos ryte“, A. Šiupienienė surinko ir nusiuntė Seimui bei vyriausybei 300 parašų, kuriais, anot jos, žmonės rodo nepritiriamą šiam užrašui ant spaudos kioskų. Ji sako, kad „Prince“ niekas nereikalauja versti į lietuvių kalbą – tai nekeičiamas prekės ženklas, tačiau jis neturi dominuoti.

Pasak miesto kalbos tvarkytojos, reikia užrašą „Lietuvos spauda“ parašyti didesniu raidėmis už „Prince“. Tačiau dalininkų pasiūlyta eskiza, kur „Lietuvos spaudos“ ženklas beveik pusantro karto didesnis už „Prince“ atmetė Valstybinės kalbos inspekcijos viršininkas D. Smalinskas. Pasak jo, pasiūlytas projektas pažeidžia Prekių ženklų įstatymą, Mažmeninės prekybos taisyklės ir Vilniaus mero potvarkį. Įstatymas pažeidžiamas tuo, kad „Prince“ prekės ženklas įregistruotas tik tabakui, rūkymo reikmenims ir degtukams, o kioske parduodama spauda. Ir taip toliau, ir t.t.

Ekonomikos ministrą A. Vasiliauską neseniai aplankė Danijos ambasadorius Lietuvoje D. Nielsenas, norėdamas sužinoti kilusio triukšmo dėl Danijos kompanijos „House of Prince“ Lietuvai padovanotų kioskelių. Neseniai buvo aptartos ir „House of Prince“ investicijų Lietuvoje galimybės. Ši bendrovė nori statyti Lietuvoje tabako fabriką, kuris kainuotų 2 milijonus dolerių ir atsirastų 30 laisvų darbo vietų.

Lietuvos investicijų agentūra išplatino pareiškimą, kuriame sakoma, kad ne mažiau už savo kalbą turėtume gerbti ir palankiai mums nusiteikusių užsienio šalių pagalbą. „House of Prince“ kompanija, padovanojusi Vilniui spaudos kioskelius, tikisi matyti čia ir savo reklamą.

„Lietuvos spaudos“ komercinio skyriaus viršininkas Ž. Verbickas sako, jei nebus leista naudoti „Prince“ kioskų, nukentės tik vilniečiai, nes miestiečiai labai stinga spaudos kioskų. „Lietuvos spauda“ neišgali nusipirkti net ir pigiausio lietuviško, kainuojančio 6,000 litų, kiosko. Ž. Verbickas tvirtina, kad ant kioskelių bus užklijuoti dideli „Lietuvos spaudos“ ženklai, net jei jų ir nepatvirtins atitinkamos žinybos.

„Šis triukšmas dėl mūsų kioskų kilo iš lietuvių baimės, kad užsienio bendrovės ateis į miestą ir atims, užgrobs, pakeis jų gyvenimo būdą“, sako „House of Prince“ bendrovės regiono menedžeris Ralf Ploufmann Olsen. „Nepaisant to, kad mane Danijoje supa užsienietiški užrašai ir aplinka, aš išlieku labai daniškas“. Pasak R. Ploufmann Olseno, jei Lietuvoje norima uždrausti reklamuoti „Prince“ gaminius, turi būti svarbi priežastis. „Jei pasakysite, kad mūsų produkcija nekokybiška, todėl jos nevalia reklamuoti, mes jokių pretenzijų neturėsime, bet imtis ir šiaip sau uždrausti reklamuoti prekės ženklą – tai jau komunizmas“, mano jis.

Pasak danų menedžerio, „House of Prince“ sieja savo ateities planus su Lietuva, nors čia ir kasdien keičiasi įstatymai, dėl kurių turi kažkas pasikeisti ir bendrovės darbe. Danijoje tabako gamintojai su vyriausybe turi 3 susitarimus dėl reklamos. Lietuvoje nėra net abstraktaus reklamos įstatymo, kad užsienio bendrovės galėtų legaliai reklamuoti savo produkciją. „House of Prince“ buvo ne vieno muzikos festivalio rėmėja Lietuvoje. Tada niekam nekliuvo „Prince“ ženklas. Dabartinį „kioskelių skandalą“ danų bendrovė pasirengusi išspręsti labai paprastai – išvežti juos į kitas Baltijos valstybes, kurios kitaip supranta rinkos ekonomiką, rašo „Lietuvos rytas“.

O šių eilučių autorė gali patvirtinti, kad tai ne pirmas atvejis, kuomet iš Vilniaus išvežama užsienio bendrovių reklama. Panašus triukšmas jau buvo pastatytas daugelio vilniečių pamėgtas, taip pat originalios išvaizdos laikrodis su užrašu „Marlboro“. Pseudopatriotai laimėjo, laikrodis buvo demontruotas. Beje, Vilniuje dabar nebėra nė vieno laikrodžio.

Kūčių vakaras Daugėliškėje, kur senelius su krikščioniška meile globoja klebonas kun. Kęstutis Rylas (kairėje).

„LITPOLIINTER“ TURTAS VARŽYTINĖSE

„LitPoliinter“ firma, turinti daugiau nei 800 indėlininkų, jau nuo praėjusios vasaros turi finansinių sunkumų. Kreditorių susirinkime birželio mėnesį firmos prezidentas Romas Bubnelis ruošėsi žmonių indėlius „išaldyti“ metams. Kai kurie indėlininkai atsiėmė savo pinigus prekėmis iš „LitPoliinter“ parduotuvė. Kiti kreipėsi į teismą. Kauno miesto apylinkės teisme buvo iškelta daugiau nei 70 civilinių bylų, kurias kreditoriai laimėjo.

Kaip rašo „Lietuvos aidas“, iš viso „LitPoliinter“ iš žmonių buvo surinkusi apie 12 mln. litų. Maždaug 3 mln. Lt indėlininkams buvo grąžinta. Firma turi ir kitų skolų: mokesčių inspekcijai – 362,000 litų, Muitinės departamentui – 1 mln. 400,000 litų, kitoms firmoms ir organizacijoms – 386,000 litų.

Prieškalėdinę savaitę Kauno antstolių kontoroje vyko viešos varžytinės, kuriose buvo parduodamas „LitPoliinter“ priklausantis turtas – 3 butai, gyvenamojo namo dalis ir sandėlis. Ne visas turtas buvo parduotas varžytinėse. Gauti pinigai kol kas bus laikomi Teismo antstolių kontoros sąskaitoje, kol vyksta parengtinis tardymas baudžiamojoje byloje firmos prezidentui R. Bubneliui.

„LitPoliinter“ televizijos dvejų aukštų pastatas Lapėse netoli Kauno su jame esančia įranga buvo parduotas už 1 mln. 450,000 litų, kur kas pigiau, nei įsigyta. Vėliau šis turtas buvo įkeistas Žemės ūkio bankui už paskolą. Jeigu paskola nebus grąžinta, gali būti, jog „LitPoliinter“ televizija atiteks Žemės ūkio bankui. Neoficialios žiniomis, kontrolinį šio banko akcijų paketą ketina įsigyti EBSW grupė, rašo „Lietuvos aidas“.

„LitPoliinter“ temą nagrinėja ir verslo savaitraštis „Nauja-

sis kapitalas“ Nr. 18. Tiksliau – kam „Ancorobankas“ dalija kreditus. „Ancorobankas“ yra vienas iš keturių komercinių bankų, kuriam buvo patikėta skirstyti Švedijos kreditinės organizacijos „AB Svensk Eksportkredit“ 28,5 mln. dolerių paskolą. Kaip „Naujajame kapitale“ rašo Laimas Fergizas, „Ancorobankas“ nutarė „LitPoliinter“ skirti 425,000 dolerių ilgalaikį kreditą. Lapkričio 3 d. „Ancorobanko“ valdytojas A. Nausėda „Naujojo kapitalo“ korespondentui sakė, jog bankas atsisaikęs kredituoti „LitPoliinter“. Tačiau, praėjus lygiai 3 savaitėms, „LitPoliinter“ prezidentas R. Bubnelis žurnalistas jau teigė, jog visos finansinės problemos bus išspręstos, bus atsiskaityta su indėlininkais, atlyginimai sumokėti ir televizija klestės. Pasirodo, skėstančiai firmai, nuo kurios finansinės problemos bus išspręstos, bus atsiskaityta su indėlininkais, atlyginimai sumokėti ir televizija klestės. Pasirodo, skėstančiai firmai, nuo kurios finansinės problemos bus išspręstos, bus atsiskaityta su indėlininkais, atlyginimai sumokėti ir televizija klestės.

„Tikėtina, jog bankininko žentas būtų paėmęs daugiau, bet pagal vyriausybės nutarimą bankas savo nuožūra negali skirti vienam ūkio subjektui didesnį nei 500,000 dolerių kreditą be vyriausybės pritarimo“, rašo „Naujasis kapitalas“. „Tačiau ši kliūtis nesunkiai buvo apeita, sukuriant naujas firmas ir joms suteikiant stambiausius leistinus kreditus. Ar tik ne tokiu būdu gimė uždara akcinė bendrovė „Lažas“, kuriai „Ancorobankas“ paskyrė 400,000 dolerių kreditą ir akcinė bendrovė „Ksantas“, gavusi 480,000 dolerių“. Žurnalisto turima informacija, „Lažui“ vadovauja R. Bubnelis. Kreditas „LitPoliinter“ buvo panaudotas skoloms apmokėti bei darbuotojų atlyginimams išmokėti. Tuo tarpu Švedijos kreditas buvo skirtas investiciniams projektams.

TREČDALIS PIENINIŲ BANKRUTUOS

Prieš 5 metus Lietuvos pienukai perdirbdavo daugiau kaip 3 mln. tonų pieno. Šiomet, pasak Žemės ūkio ministerijos mėsos ir pieno pramonės skyriaus viršininkės, N. Maksimavičienės, 44 pieno perdirbimo įmonės tepedirbs 1.18 mln. tonų pieno. Įmonių pajėgumai geriausiu atveju išnaudojami tik 50 procentų.

„Lietuvos rytui“ N. Maksimavičienė sakė, kad bent trečdalis pienukių Lietuvoje turėtų bankrutuoti. Jau dabar, pasak jos, ties bankroto riba yra Kretingos, Nemenčinės pieninės, Joniškio sūrio gamykla. Kreditoriai bankrotų joms neskelbia, nes bankai gauna delpingius ir jiems tai yra naudinga. N. Maksimavičienės nuomone, didžiausią krizę Lietuvos pienukai, ypač gaminantys sviestą, patyrė 1993 m., kai Rusija už įvežamus pieno produktus ėmė 30 proc. muitus, o Lietuvos rinkai buvo užversta pigiu užsienio pienukų margarinu. Nors tarp Baltijos šalių Lietuva 1993-aisiais pagamino daugiausia pieno produktų, bet jų lietuviai suvalgė mažiau už latvius ir estus. Pieno pramonė labai kenčia dėl žmonių nuskurdimo.

GAMINS VAIKIŠKUS INVALIDŲ VEŽIMĖLIUS

Anksčiau „Punktukas“ Vilniuje buvo Lengvosios pramonės ministerijos projektavimo ir konstravimo biuras. Čia buvo gaminami automatiniai įrenginiai lengvosios pramonės įmonėms, biuras turėjo bronzos, aliuminio ir ketaus liejyklą. Biure dirbo daug projektuotojų, konstruktorių, ekonomistų, gamtos apsaugos specialistų. Šios tarnybos, išskyrus konstruktorius, dabar išnykusios.

1992 m. vyriausybė „Punktuką“ atidavė invalidų draugijai. „Punktukas“ jau gamina invalidams 25 rūšių techniką, tarp jų – vežimėlius. Svarbiausia, kad vežimėliai būtų lengvi ir paslan-

kūs. Mat nei Lietuvoje, nei Rytuose negaminami invalidų vežimėliai su varikliais. Kelios įmonės yra sukonstravusios tokius, bet jie labai brangūs, o miesto gatvės visiškai nepritaikytos jais važinėti. Kitais metais „Punktukas“ pradės gaminti dar 7-8 naujus įrenginius žmonėms su negalia. Taip pat ir vaikiškus vežimėlius. Vaikiškų vežimėlių gamybos ir pritaikymo Lietuvoje projektas parengtas kartu su Didžiosios Britanijos organizacija „Motivation“.

1995 m. „Punktuko“ specialistai ketina pagaminti pirmuosius 200 vaikiškų invalidų vežimėlių. Įmonė pajėgi pagaminti daugiau, o ir poreikis kur kas didesnis, nes cerebraliu paralyžium Lietuvoje serga apie 1,500 vaikų, ketvirtadalis jų nevaikšto, tačiau tam reikia papildomų lėšų. Vien gamybai pradėti reikia maždaug 150,000 litų, kuriuos tikimasi gauti iš valstybės biudžeto. Apie tai rašo Antanas Ališauskas „Lietuvos aidas“.

KIEK DAR DIRBS IGNALINOS ATOMINĖ ELEKTRINĖ

Lietuvoje viešėjusi Australijos Tasmanijos universiteto tyrinėtoja ekologė Amanda Banks mano, kad Ignalinos AE liko „gyventi“ 10-15 metų. Interviu „Lietuvos aidui“ ji sakė: „Faktas, kad ilgiau kaip iki 2004-2007 metų ją eksploatuoti neįmanoma. Po to reikės statyti naują reaktorių. Lietuva, ir taip turėdama nemažai skolų, pinigų tam tikrai neras, o paskolos taip pat negaus: nė vienas pasaulio bankas šiandien neteikia paskolų atominiam reaktoriui statyti. Taigi Ignalinos AE likimas nulemtas. Ižvelgiu čia didžiulę socialinę katastrofą. Jei elektrinės likimas nulemtas, tai joje dirbančių žmonių, jų šeimų bei atominės energetikos specialistų likimas kol kas jokia vyriausybine programa nesprendžiami. Jiems gresia nedarbas“.

Toliau interviu A. Banks pastebė: „Netenka prasmės nei tolesnė statyba, nei tos lėšos, kurios jau yra investuotos. Hidroakumulacinė skirta naktinei atominės elektrinės gaminamai

energijai akumuliuoti ir pateikti dienos metu, kai energijos paklausa stipriai šokteli“.

Ekologės manymu, Lietuva teturi vieną išeitį – išmokti taupyti energiją, nes netradicinių energijos šaltinių – vėjo, biologinių dujų, medienos atliekų – duodami energetiniai išteklių yra labai maži.

JAV LIETUVIAI REMIA TŪKSTANČIUS ŽMONIŲ LIETUVOJE

Taip mano Čikagos firmos „Transpak“ savininkas Romas Pukštys. Interviu „Lietuvos rytui“ Pukštys sakė, kad jo skaičiavimais, per „Transpak“, veikiančią 7 metus, į Lietuvą bent kartą ką nors yra siuntę apie 8,000 Amerikos lietuvių. Vien „Transpak“ atstovai Lietuvoje bent kartą yra aplankę apie 40,000 adresatų. Žinant, kad panašia veikia JAV užsima dar 3 firmos, galima padaryti išvadą, kad šalpa ir labdara iš Amerikos pasiekė ne mažiau kaip šimtą tūkstančių žmonių.

Pasak R. Pukščio, didžiausią siuntinių dalį sudaro siuntiniai giminiams ir draugams. Tačiau ne mažiau aktyvios yra Lietuvos moterų draugija, BALF, Amerikos lietuvių bendruomenės socialinių reikalų skyrius. Siuntų yra gavę Plungės, Kazlų Rūdos, Panevėžio vaikų namai, Kauno vaikų globos namai, Kauno kūdikių namai, A. Jonyno internatas. R. Pukštys interviu šilptai atsiliepia apie dabartinį Sveikatos apsaugos ministrą Antaną Vinkū, kuris „ne mažai prisidėjo prie to, kad „Transpak“ agentūra tampa svarbiausia tarp Amerikos lietuvių, siunčiant labdarą į Lietuvą“. Kartu R. Pukštys pastebė, kad „Transpak“ daro viską, kad siuntos nepasimestų, koduoja kiekvieną pakraunamą ir iškraunamą paketą.

Rima Jakutyte

• Gerald Ford, perėmęs JAV prezidento pareigas iš priversto atsistatydinti prezidento Richard Nixon, 1973 m. gruodžio 7 d. paskelbė jam amnestiją, dovandamas visus nusizengimus dėl Watergate įvykio.

Tėvynės apsaugos rinktinės kūrimosi vieta įamžinta Pliuškės dvaro rūmuose. Nuotr. Mečislavo Silinsko

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

Greitai ir garantuotai pristato dolerius gavėjui | rankas, atsiunčia Jums pasirašytą pakvitavimą. Mažiausia pristatoma suma \$200.

- * Pristatymas bet kur Lietuvoje \$12 + procentas už siųstą sumą.
- * 4% iki \$2,000 ir 3% virš \$2,000. Siunčiant didesnes sumas ir yra nuolaidų.
- * Palikimus galime nuvežti į Lietuvą ir sutvarkyti reikalus pas notarą.
- * Atsiųskite gavėjo ir siuntėjo vardus, pavardes, adresus, telefono numerius, jei yra.
- * Taip pat mes pristatome ir Lietuvoje sudarytus maisto paketus. Rašykite, atsiųsim kainoraštį.
- * Pašto perlaidas (m/o) arba asmeniškais čekiais siųskite:

Kairys Baltic Expediting
517 Fruitland Rd.
Stoney Creek, Ont.
Canada L8E 5A6

Tel. 905-643-3334 / Fax. 905-643-8980

2-719 West 71st Street, Chicago, IL 60629

atlanta

IMPORT-EXPORT Inc.

(312)434-2121 800-775-SEND

- SIUNTINIAI LAIVU
- AIR CARGO
- PINIGŲ PERSIUNTIMAS
- MAISTO KOMPLEKTAI
- VIZŲ PRATĖSIMAS
- SANDĖLIAVIMAS

Vita ir Edvardas Auštra.

VITOS IR EDVARDO VESTUVĖS

Pereitų metų rugsėjo 10 d. Šv. Jurgio liet. bažnyčioje, Norwood, MA, kun. Vincas Valkavičius sutuokė Vitą Špakevičiūtę ir Edvardą Auštrą. Taip penkerių metų tarpe jam teko suteikti moterystės sakramentą visoms trimis seserimis: Danguolei, Brigitai ir Vitai Špakevičiūtėms. Prie altoriaus jaunuosius palydėjo tėvai: Renata ir Julius Špakevičiai ir Valė ir Edvardas Auštra. Palydė – Brigita Rasienė, Danguolė Špakevičiūtė-Altman, Juozas Auštras, Dana Auštraite-MacDonald, Rachel Wohanka, Joseph Santos, Richard McLaughlin ir Russell MacDonald.

Po sutuoktųjų svečiai važiuojo į Maironio parko (prie Worcesterio) salę. Pokylio eigai vadovavo Audra Užpurvytė-Parker, specialiai vestuvėms atskridusi iš Paryžiaus. Ji pristatė salėn įeinančius jaunųjų tėvus, palydą ir pro iškeltą juostų vartus – jaunuosius: Vitą ir Edvardą Auštrai pakėlus taurę, pagiedota ilgiausių metų. Vaisių metu trumpas sveikinimo kalbas pasakė abu jaunosios tėvai, jaunojo tėvas ir Vitos krikšto tėvas Gediminas Kurpis iš Kanados. Po trumpa, šilta žodžių tarė ir abu jaunieji, sveikindami gausiai susirinkusius iš arti ir

tolie svečius, dėkodami tėvams. Svečiai valgė, gėrė, šoko ir linksminosi ligi po vidurnakties... Rytą dieną vestuvėnė puota tęsėsi jaunosios tėvų namuose Westwood, MA. Povestinė kelionė – Havajai. Šiuo metu jaunavedžiai gyvena Cambridge, MA.

Vita Špakevičiūtė baigė Brown universitetą BA laipsniu iš ekonomijos/matematikos. Dirba finansine analiste investavimo firmoje Bostone. Ji yra baigus Bostono aukštesniąją lietuvištinę mokyklą, laisvai kalba ir rašo lietuviškai. Daug metų skautavo ir šoko tautinius šokius su Bostono sambūriu. Šiuo metu – sekretorė Taupos lietuvių federacijos kredito unijos valdyboje.

Edvardas Auštras baigė Worcesterio politech. institutą su bakalauru industrinėje inžinerijoje. Padirbėjęs Raytheon bendrovėje, grįžo isigyti magistro laipsnį į Mass. utą (MS industrinė inžinerija). Dabar dirba UPS firmoje. Jis yra ilgametis Bostono „Grāndis“ sporto klubo narys, tinklininkas. 1991 m. dalyvavo Lietuvoje įvykusioje sporto šventėje. Brightonio lietuvių klubo valdybos narys.

Mielai lietuviškai jaunavedžių porai – gražaus, laimingo šeimyninio gyvenimo!

J. Gbt.

IŽYMIOS PEDAGOGĖS JUBILIEJUS

Petronėlė Oriantai

1995 m. vasario 18 d. pedagogei, rašytojai, poetei, daugelio kūrinių ir straipsnių lietuvių spaudoje autorei, Petronėlei Oriantai sukanka 90 metų.

P. Oriantai gimė 1905 m. vasario 18 d. Liepalotų kaime, Bublelių valsč., Šakių apskr. 1925 m. baigė Vilkauskio Žiburio gimnaziją ir tais pačiais metais pradėjo studijas Lietuvos universiteto Filologijos ir pedagogikos fakultete. 1929 m. baigus universitetą, mokytojaivo Tauragės mokytojų seminarijoje

ir net keliose gimnazijose, įskaitant Augsburgio gimnaziją.

Šiaulių gimnazijoje ji buvo mano lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja. Ji labai skyrėsi nuo kitų pedagogų. Mane labiausiai stebino jos sugebėjimas tvarkytis su mokiniais. Graži, 28 metų mokytoja septintoje ir aštuntoje berniukų klasėje! Paprastai su tokiais 19 ar 20 metų jaunuoliais tik vyrai mokytojai galėdavo susitvarkyti, ir tai ne visi. Moterims, o dar jaunos, tai būdavo neįvykdoma misija. Tačiau P. Oriantai neturėjo tokios problemos, nes ji buvo pripažintas visų mokinių autoritetas. Ji niekuomet netramdydavo mokinių nei pakelti balsu, nei bausmėmis.

Kaip pedagoginėje veikloje, taip ir kūryboje jai buvo charakteringas blaivus ir realistinis požiūris į gyvenimą. Ji nevengdavo diskutuoti su mokiniais įvairiomis temomis, jos klasėje visada būdavo rami ir darbinga atmosfera. Manau, kad visi jos mokiniai prisimena ją tik geru žodžiu, kurio ji tikrai yra verta.

Petronėlė Oriantai yra parašiusi apie porą tuzinų įvairių kūrinių. Kai kurie jų yra išvers-

PAGALBOS RANKA JAUNIMUI LIETUVOJE

Toronte, Priskikimo parapijos klebonijoje – Tėvų pranciškonų namuose, plačiais žingsniais ir dažniausiai malonia šypsena veide, koridoriais į vieną nuošalesnį kambarį dažnai nužingsniuojama aukštokas, gerai pažėlusia barzda jaunuolis. Į pranciškoną lyg dar ir nepanašus, bet ateityje – tik vienas Dievas žino... „Kas jis toks?“ – dingteli mintis. Ir štai mudų jau šnekučiuojamės...

...Esu gimęs 1962 liepos 5 d. Kanadoje – Hamiltone, Ontario provincijoje, bet kai tėvai tais pačiais metais nusipirko Burlingtono namus, ir šį miestą išsivežė ir mane... – dėsto savo mintis Ričardas Liškauskas. Pasirodo, kad šeimoje tėvai kalbėdavo su vaikais lietuviškai, o vyriausias Liškauskų sūnus augo kartu su dviem – ketveriais ir pusšėtu metų – jaunesniais broliais. Visus tris sūnus Liškauskai, patys būdami tikintys lietuviai, vedavosi šventadieniais bažnyčion, keleris metus juos leido į katalikų mokyklą. Vyriausio sūnaus Ričardo, pasirodė, būta ne pėčio vaikinų: turėdamas 16 metų, jis nusprendžia dingti iš namų. Visiškai pamirštama bažnyčia ir nors vidurinė mokykla buvo lankoma, bet ir tos pagaliau atsisakyta. Kaip nusprendusiam savarankiškai gyventi, reikia pačiam užsidirbti duoną – restorane.

Po kiek laiko, anot paties Ričardo, kai jau buvo sulaukęs 24 metų amžiaus, – viskas pasikeitė – staigus gyvenimo lūžis. Dievas gailestingumo pirštu palietė jaunuolio širdį – Šv. Dvasios galybe Ričardas vėlėi grįžta į Bažnyčią. Vėl prasideda prasminga, su religija susijusi veikla: žinias ir ryšį su antgamte diena po dienos stiprina uoliai lankomos maldos būrelis, ne viena konferencija, dvasiniai susitelkimai, seminarai ir kitos šios srities auklėjimo priemonės. Tuo metu subrendo noras stoti į vieną iš geriausių katalikų Ohaio Steubenvilio (Ohio, Steubenville) Tėvų pranciškonų vadovaujamą universitetą (FUS). Pasak Ričardo, – „jaučiau, kad Viešpats mane šaukia tenai mokytis“. Visados trūko pinigų, bet nėra tokios padėties, kad nebūtų išeities: po dvejų metų studijos pradėtos, o paskutiniame kurse Ričardas pakviestas padirbėti į Austriją, iš kur grįžęs, 1994 m. gegužės mėn. gauna psichologijos bakalaurą.

Neatsitiktinai pradėta bituilystė su Lietuva. Iš Austrijos 1993 m., kartu su FIRE (Ugnis) grupe, Ričardas dalyvavo konferencijoje Klaipėdoje, Vilniuje

ir net keliose gimnazijose, įskaitant Augsburgio gimnaziją. Šiaulių gimnazijoje ji buvo mano lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja. Ji labai skyrėsi nuo kitų pedagogų. Mane labiausiai stebino jos sugebėjimas tvarkytis su mokiniais. Graži, 28 metų mokytoja septintoje ir aštuntoje berniukų klasėje! Paprastai su tokiais 19 ar 20 metų jaunuoliais tik vyrai mokytojai galėdavo susitvarkyti, ir tai ne visi. Moterims, o dar jaunos, tai būdavo neįvykdoma misija. Tačiau P. Oriantai neturėjo tokios problemos, nes ji buvo pripažintas visų mokinių autoritetas. Ji niekuomet netramdydavo mokinių nei pakelti balsu, nei bausmėmis.

Kaip pedagoginėje veikloje, taip ir kūryboje jai buvo charakteringas blaivus ir realistinis požiūris į gyvenimą. Ji nevengdavo diskutuoti su mokiniais įvairiomis temomis, jos klasėje visada būdavo rami ir darbinga atmosfera. Manau, kad visi jos mokiniai prisimena ją tik geru žodžiu, kurio ji tikrai yra verta.

Petronėlė Oriantai yra parašiusi apie porą tuzinų įvairių kūrinių. Kai kurie jų yra išvers-

A.P.P.L.E. kursuose Panevėžyje specialiosios pedagogikos grupės užsiėmimas veda Myra, Ritonė ir Javita.

ir Kaune. Jau gybė susitikimų, pažinčių ir pokalbių su įvairaus amžiaus ir profesijų žmonėmis. Tarsi Mozei Viešpats pasakė, – baigus mokslus, padėti Lietuvai. Tikrai – kaip? Angliškai su lietuviais nesusikalbėsi? O nei patingu, nei praktikos, nei pakankamo mokslo dar neturi – šį bakalaurą neužtenka. Su toliau ir daugybe klausimų Ričardas vėl išvyksta į Austriją. Geriau apie pašaukimą, visai negalvoti. Mokslai artėja prie pabaigos. Išties – kur dirbti? Kepti karveliai niekur neskraido. Taigi, nuo 1994 birželio 1 d. vėl darbas restorane. Po mėnesio skambina torontiški pusserer: „Iš Lietuvos grįžęs kun. E. Putrimas. Jis turi nemažą sumanymų ir kai kokių Kanados lietuvių katalikų centro pažadų...“ Šitaip užsimezgė artimėnė pažintis su kun. Edžiu, kuris kartu su Telsių vyskupu Antanu Vaičiūmi ir Klaipėdos kunigais sumanęs įsteigti centrą jaunimui. Kunigas Edis – kupinas sumanymų ir gražių tikslų. Sumanymas – Jaunimo dvasinės pagalbos centras – vertas dėmesio ir itin šiais laikais reikalingas. Juk visi Lietuvos miestai tokių įstaigų stonrinė mokykla buvo lankoma, bet ir tos pagaliau atsisakyta. Mat čia jau kiek metų skundžiamasi uostamiesčio jaunimo dvasinio pasaulio skurdumu, tiesiog – vieša ir paslėpta krize. Tačiau kiekviena graži mintis susijusi su konkrečiais praktiškais sunkumais: kiek visa kainuos, kur, kaip istaiga desis, kas joje ir kaip ji dirbs. Ričardui kliūva nelengvas uždavinys: parengti sąmatas ir surinkti įvairius kitus duomenis. Vienas tokiu uždaviniu neišspręsi. Reikia daugelio įstaigų paramos, patarimų. Kanados užsienio reikalų ministerija, Tarptautinis mokymo fondas, Baltijos pirminė programa (External Affairs Canada, Foundation for International Training, Baltic Initiatives Program) ir kt. Kartu su kun. Edžiu vasarą daug valandų sėdama prie stalo, daug raštų primarginta dėl organizacinių, finansinių, metodinių ir kitų reikalų. Abu organizatoriai išvyksta į Europą ir po kiek laiko susitinka Lietuvoje. Kam? Susipažinti su miestu, susitikti su Šv. Juozapo parapijos klebonu ir naujosios bažnyčios statytoju (o juk kaip šandien svarbu kurti ir vidinę bažnyčią) kun. Algij Baniuliu, aptarti, – nuo ko ir kaip pradėti Klaipėdos jaunimo dvasinės pagalbos centrą.

Kas jau padaryta? Ir daug, ir mažai. Kai Ričardas išvažiavo iš Klaipėdos, patalpos, kurios turėtų būti Tėvų jėzuitų gyvenamame name (Smiltelės 27, 5882 Klaipėda, tel. (216) 23454, 22489), jau buvo kone pabaigtos įrengti ir miesto savivaldybės patvirtinti šio centro įstatai, nuostata telefono linija. Steigiamą centrą globoja vyskupas A. Vaičiūnis ir Šv. Juozapo Darbininko parapijos klebonas A. Baniulis. Tačiau itin svarbu ir žurnalistų dėmesys, kad su centro kūrimo

darbo eiga dažniau ir plačiau supažindintų skaitytojus. Šiame naujame Klaipėdos rajone atsišals gyventi jaunos šeimos, atsisiras daug jaunimo, todėl reikės vadovauti šiam darbiui. O kur dar buhalterija, spausdinama literatūra, klientų aptarnavimas, ypač jaunimo veiklos organizavimas, kuris pareikalaua išradingumo, kūrybiškumo, jėgų ir žinių, išsilavinimo ir didelės dvasinės kultūros. Centre dirbantis konsultantas padės jauniems žmonėms tiek literatūra, tiek ir konkrečiais patarimais, apmokys savanorius, norinčius padėti pagalbos reikalingiems narkomanams, nesugyvenančiais su žmonomis vyrais, alkoholikais, prislėgtus neviltes ir besiblaškantiems, nerandančiams gyvenimo atromos ir tikslo. Juk šiame centre bus skaitomoms pasakaitoms šeimoms, paaugliams, organizuojami seminarai, studijuojama psichologija. Kiekvienam norinčiam bus patariama asmeniškai ir grupėmis, pagal profesijas ir išsilavinimą. Zinoma, pradžia išties nelengva. Sunku rasti rėmėjų, vadovų, finansų. Kai kas jau padaryta tiek Lietuvoje, tiek ir Kanadoje: vienur kuriama Taryba, kitur – šei panašiu sričių specialistai sudarė patariamąją valdybą. Nūnai reikalingas ne tik visos Klaipėdos miesto gyventojai, bet ir visos vyskupijos, tiesiog visos Lietuvos dėmesys ir milžiniška užsienio lietuvių pagalba. Daugeliui suprantingų lietuvių dabar turėtų būti bendras rūpestis: kuo daugiau padėti, kad toks centras greičiau atstotų ant kojų. Pirmiausia katechetai, tikybos mokytojai, mokyklų psichologai ir per pamokslus bažnyčiose kunigai galėtų labai pasitarnauti tokiam centrui: galėtų padėti formuoti reikalingas grupes, turtinti veiklą, vadovauti ir sudaryti rėmėjų, patarėjų būrius, atlikti kitus darbus.

Kun. Kazimieras J. Ambrasas

• 1928 m. spalio 12 d. Bostono ligoninėje pirmą kartą buvo panaudoti vadinamieji „geležiniai plaučiai“.

• Pirmasis JAV prezidentas, atvykęs į svetimą valstybę, tebebūdamas prezidentu, buvo Theodore Roosevelt, aplankęs Panamą 1906 m. lapkričio 14 d.

Kun. Jonas Pakalniškis

Kiekvienų Naujųjų Metų pirmoji diena į kunigo Jono Pakalniškio amžiaus aruodą atneša dar vienerius metus. Laiko slinkyje tame aruode atsirado net 80 metų. Jis šių Naujųjų Metų pirmąją dieną šventė savo draugų ir artimųjų tarpe – tai jo gimtadienis!

Kunigas J. Pakalniškis, prieš penkerius metus, kartu su Apreiškimo parapijos bažnyčia, Brooklyn, NY, kurioje jis klebonavo, atšventęs 75 metų jubiliejų, klebono pareigas perleides kun. Vytautui Palubinskui, pasitraukė į pensiją. Apsigyveno New Yorko užmiestyje, vyskupijos ir pensijai išėjusiems kunigams skirtuose namuose (Immaculate Conception Center), Little Neck, NY.

Kunigas Jonas, būdamas laisvas nuo kunigiškų pareigų, namuose nesėdi. Neužmiršta savo buvusių parapijiečių ir, karts nuo karto, juos aplanko. O jį, nuostabiai nuolankaus ir ramaus būdo, nuoširdų, visuo met pasirodusį žmogui pagelbėti, parapijiečiai labai mylėjo ir garbė; ir dabar tebemyli bei gerbia. Dažnai apsilanko ir savo buvusioje Apreiškimo bažnyčioje. Tarkina klebonui, klausydamas išpažinčių, Mišias aukodamas. Dažnas svečias Kultūros Židinyje. Retas renginys, kuriame jis nedalyvautų. Būdamas namuose taip pat nenuobodžiauja. Prenaumeruoja lietuviškus laikraščius ir juos ne tik skaito, bet ir dosniai remia. Nepamirština, kad kunigas Jonas yra muzikas. Savo kambaryje turi pianiną, kurio draugystėje praleidžia nemažai malonių valandėlių. Praėjusią vasarą, belankydamas nemažą savo giminę, keletą savaitių praleido Lietuvoje. Tai buvo jo antras ten apsilankymas.

1915 m. sausio 1 d. New Yorko mieste, Manhattan dalyje, gimė berniukas, kuris lietuvių Aušros Vartų bažnyčioje buvo pakrikštytas Jono vardu. Lietuvai tapus nepriklausoma, jis su savo tėvais išvyko į Lietuvą ir apsigyveno Žemaitijoje, Vėviržėnuose, kur Jonas lankė pradžios mokyklą. Gimnaziją lankė Švėkšnoje ir Klai-

KUNIGO JONO PAKALNIŠKIO AMŽIAUS SUKAKTIS

Kiekvienų Naujųjų Metų pirmoji diena į kunigo Jono Pakalniškio amžiaus aruodą atneša dar vienerius metus. Laiko slinkyje tame aruode atsirado net 80 metų. Jis šių Naujųjų Metų pirmąją dieną šventė savo draugų ir artimųjų tarpe – tai jo gimtadienis!

Kunigas J. Pakalniškis, prieš penkerius metus, kartu su Apreiškimo parapijos bažnyčia, Brooklyn, NY, kurioje jis klebonavo, atšventęs 75 metų jubiliejų, klebono pareigas perleides kun. Vytautui Palubinskui, pasitraukė į pensiją. Apsigyveno New Yorko užmiestyje, vyskupijos ir pensijai išėjusiems kunigams skirtuose namuose (Immaculate Conception Center), Little Neck, NY.

Kunigas Jonas, būdamas laisvas nuo kunigiškų pareigų, namuose nesėdi. Neužmiršta savo buvusių parapijiečių ir, karts nuo karto, juos aplanko. O jį, nuostabiai nuolankaus ir ramaus būdo, nuoširdų, visuo met pasirodusį žmogui pagelbėti, parapijiečiai labai mylėjo ir garbė; ir dabar tebemyli bei gerbia. Dažnai apsilanko ir savo buvusioje Apreiškimo bažnyčioje. Tarkina klebonui, klausydamas išpažinčių, Mišias aukodamas. Dažnas svečias Kultūros Židinyje. Retas renginys, kuriame jis nedalyvautų. Būdamas namuose taip pat nenuobodžiauja. Prenaumeruoja lietuviškus laikraščius ir juos ne tik skaito, bet ir dosniai remia. Nepamirština, kad kunigas Jonas yra muzikas. Savo kambaryje turi pianiną, kurio draugystėje praleidžia nemažai malonių valandėlių. Praėjusią vasarą, belankydamas nemažą savo giminę, keletą savaitių praleido Lietuvoje. Tai buvo jo antras ten apsilankymas.

1915 m. sausio 1 d. New Yorko mieste, Manhattan dalyje, gimė berniukas, kuris lietuvių Aušros Vartų bažnyčioje buvo pakrikštytas Jono vardu. Lietuvai tapus nepriklausoma, jis su savo tėvais išvyko į Lietuvą ir apsigyveno Žemaitijoje, Vėviržėnuose, kur Jonas lankė pradžios mokyklą. Gimnaziją lankė Švėkšnoje ir Klai-

• 1946 m. gruodžio 14 d. Jungtinių Tautų Generalinė asamblėja nubalsavo pagrindinė JT įstaiiga perkelti į New Yorką.

pėdoje. Baigęs 7 klases, 1933 m. įstojo į Kauno kunigų seminariją; teologiją ir filosofiją studijavo Vytauto Didžiojo universitete, Kaune. 1939 m. birželio 3 d. Kauno katedroje jam buvo suteikti kunigystės šventimai. Vakaravo Kauno katedroje, o tikybą dėstė „Saulės“ pradžios mokykloje. Yra buvęs kapelionu „Aušros“ mergaičių gimnazijoje. Raudonajam siaubui artėjant prie Kauno, 1944 m. pasitraukė į Vokietiją.

Apsigyvenęs Miunchene, Handelio konservatorijoje studijavo muziką. Ameriką atvyko 1947 m. Brooklyno vysk. 1948 m. vikaro pareigoms buvo paskirtas ir lietuvių Apreiškimo parapiją, Brooklyn, NY. Tose pareigose, kun. Jonas išbuvo 18 metų. Vėliau, toje pačioje Apreiškimo parapijoje, iki pasitraukimo į pensiją, 12 metų buvo klebonu.

30 metų Apreiškime besidarbuodamas, paliko ten gilius pėdsakus: padėjo organizuoti šeštadieninę Maironio mokyklą, organizavo jaunimo (skautų, ateitininkų) organizacijas bei kitas katalikiškas draugijas. Buvo jų dvasios vadu ir kuri laiką – Lietuvių Skautų Sąjungos vyriausiu dvasios vadu. Pakeltas į vyresnio skautininko laipsnį. Už nuopelnus skautijai apdovanotas ordinais. Šeštadieninėje Maironio mokykloje 20 metų dėstė tikybą ir buvo jos kapelionas. Įvairių veiklų parapijoje pagyveno ir plačiai išvystė. Prieš pasitraukdamas į pensiją, kunigas Jonas gražiai išdekoravo bažnyčią, sutvarkė, jau bepradėdantius „šlubuoti“ vargonus. Visi minėti darbai pareikalavo arti 175,000 dolerių. Parapiją paliko ne tik beskolų, bet ir su gražia atsarga.

Meldžiame, kad Visagalis Viešpats kun. Jono Pakalniškio amžiaus aruodą laikytų talpu dar daug, daug metų.

P. Palys

First In Travel To Lithuania American Travel Service

Dabartinės kainos Skrydžiams iš Sekančių JAV Miestų į Vilnių.

Atlanta	\$ 668.00
Boston	\$ 621.00
Chicago	\$ 590.00
Cleveland	\$ 714.00
Dallas	\$ 733.00
Detroit	\$ 668.00
Houston	\$ 733.00
Los Angeles	\$ 826.00
Miami	\$ 686.00
New York	\$ 540.00
San Francisco	\$ 826.00
Seattle	\$ 826.00
Tampa	\$ 686.00
Washington	\$ 649.00

Prie bilieto kainos reikia pridėti mokesčius. Bilietai turi būti išpirkti iki 1995 m. sausio 27 d. Dėl smulkesnės informacijos ir skrydžių iš kitų miestų prašome kreiptis į mūsų raštines. Siūlome bilietus iš VILNAUS į įvairius JAV ir KANADOS miestus. Informaciją dėl bilietų kainų bei kitų kelionių ir turistinių patarnavimų maloniai suteiks mūsų raštinių tarnautojai.

American Travel Service
9439 S. Kedzie
Evergreen Park, IL 60642
Ph. 708 422-3000
Ph. 800 422-3190
FAX 708 422-3163

American Travel Service
Mlgrovė Travel - atstovas Lietuvoje
88 Laisvės alėja
3000 Kaunas
Ph. 22 10 90

**JAV LB Krašto Valdybos
Socialinių Reikalų Taryba**

2711 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629
(312) 476-2655 • Fax (312) 436-6909

„SOCIAL SECURITY“ PROGRAMOS

Paskutiniu metu visi: pradedant eiliniu žmogumi, baigiant Amerikos prezidentu, kalba apie įvairius „Social Security“ programų pakeitimus, pagerinimus, sumažinimus ir t.t. Iki šiol ši programa – „Social Security“ nedarbo, ligos, pensijų – yra viena patikimiausių ir didžiausių, apimanti beveik visus Amerikos gyventojus.

Truputis istorijos. Pirmoji valstybė, įvedusi „Social Security“ programą, buvo Vokietija, 1880 metais Vokietijos kancleris Otto von Bismarck įvedė socialinės apdraudos programą darbininkams, kad pritrauktų daugiau žmonių prie savo – Socialistų – partijos. Vokietija pradžioje turėjo paprastą programą, kurią per metus kitus gerino, būtent: ligos draudimas buvo įvestas 1883 metais – kur darbininkas mokėjo du trečdalius, o darbdavys vieną trečdali mokėdavo, o 1889 metais įvestas pensijų fondas, į kurį mokėjo darbdavys, darbininkas ir valstybė. Tačiau Vokietija nepriėmė ir nemokėjo bedarbio pašalpos iki 1927 metų.

Kitos Europos valstybės sekė Vokietijos pavyzdžiu ir įvedė panašias programas padėti darbininkams nedarbo metu, ligoje ir senatvėje: Didžioji Britanija – 1911 metais, Prancūzija – 1905 m., Ispanija – 1961 m. Čilė buvo pirmoji Pietų Amerikos valstybė, 1924 metais pradėjusi socialinės apdraudos programą.

Amerikoje „Social Security“ programa valstybiniu mastu buvo įvesta 1935 metais prezidento F. D. Roosvelto. Ši programa turėjo ir turi didelį pasisekimą, yra gerinama ir kartais nuo karto pridedama ar pakeičiama, išskylant įvairiems žmonių gyvenimo poreikiams. Jei šios valstybinės programos šandien nebūtų, daugelį Amerikos žmonių, ypač vyresnio amžiaus, gyvenimas būtų labai sunkus.

Kadangi programa yra sėkminga ir turi daug pinigų savo fonde, daug kam ji rūpi. Tačiau ši programa yra taip sustatyta, kad tuos fondus negali pajudinti tie, kuriems jie nėra skirti. Tačiau tiek žmonių tarpe, tiek Senate yra daug kalbama ir diskutuojama tos programos reikalais.

Čia pateiksime aštuonis „mitus“ įvairias programas, lengvinančias Amerikos žmonių gyvenimą.

1. Šios valdžios programos (entitlements) ne man.

Faktas. Šių programų yra daug ir jos vienu ar kitu būdu remia pusę JAV gyventojų. „Social Security“ ir „Medicare“ yra dvi didžiausios ir jos šiais metais atsidūrė pavojuje, kad gali būti sumažintos. Apkarpymai tiesiogiai palies visus, kurie šiuo metu jomis naudojasi, o taip pat ir jų šeimų nariai bei draugai. Pvz., pagal vieną „entitlement“ reformos planą 5-ioms iš 6 šeimų, kuriose

yra 65 m. amžiaus ar vyresnis šeimos narys, gali būti pakelti mokesčiai daugiau negu \$1,500.

2. Kai politikai kalba apie „entitlement“ reformą, jie paprastai turi mintyje sumažinimą socialinės rūpybos neturintiems (welfare) reikalus.

Faktas. Politikai dažnai naudojami visuomenės nepasitenkinimu „welfare“ sistema, kad gautų paramos „entitlements“ apkarpymus. Kai senatoriai ir Kongreso atstovai sako, kad jie nori apkarpyti „entitlements“, žinokite, kad jie kalba apie „Social Security“ arba „Medicare“ mokėjimų sumažinimus.

3. „Entitlements“ augimas yra valstybinio biudžeto deficito priežastis.

Faktas. Išskyrus išlaidas sveikatos (health care) reikalams, „entitlements“ išlaidos neauga greičiau, negu pati ekonomija. Kai kurios „entitlement“ programos, pvz., kompensacija, netekus darbo, iš tikrųjų net mažėja. Veiksniai, praeityje prisidėję prie mūsų biudžeto deficito, yra didelis mokesčių sumažinimas, karinių pajėgų stiprinimas 1980 metais, o taip pat ir augantys paskolų procentai.

4. Visi „entitlements“ yra vienodi.

Faktas. Politikai mėgsta visus „entitlements“ sudėti į vieną krūvą, bet iš tikrųjų yra daugiau negu 400 skirtingų programų. Kai kurios, pvz., maisto kortelės (food stamps) ir „Medicaid“ yra programos, teikiančios pagalbą vargšams, mažai uždirbantiems ar visai nedirbantiems. Šios vargšų programos yra tai, ką visuomenė paprastai vadina „welfare“ programa. Kiti „entitlements“, kaip „Social Security“ ir „Medicare“, yra darbininko uždarbis sau, reikalui atėjus, pagalba finansuojama darbininko ir darbdavio įmokėjimais. Jos yra socialinės apdraudos (social insurance) programos, kuriose visi, kurie yra darę įmokėjimus ir atitinka teisinius reikalavimus, gali joms naudotis.

5. „Medicare“ ir „Medicaid“ yra atsakingos už vis augančias sveikatos reikalų išlaidas.

Faktas. Federalinės sveikatingumo išlaidos (health care) yra tik dalis didesnės valstybinės problemos. Didelės „Medicare“ ir „Medicaid“ išlaidos yra simptomai, o ne priežastis nekontroliuotų sveikatos reikalų išlaidų. Paskutiniiais metais „Medicare“ išlaidos asmenims augo lėčiau, negu privačių apdraudų, nes „Medicare“ turi griežtą ir efektyvų išlaidų apribojimą. Dėl to ir privataus sveikatingumo išlaidos taip pat turi būti kontroliuojamos, kad tuo „health care“ galėtų pasinaudoti visi amerikiečiai. Be to, „Medicare“ yra produktyvesnis, negu privačios apdraudos. „Medicare“ administracinės išlaidos yra tik 2% – tai

yra nepalyginamai žemesnės, negu privačių apdraudų, kurių administracinės išlaidos gali siekti 40%.

6. „Social Security“ ir „Medicare“ yra turtingųjų „welfare“.

Faktas. Daugiau negu 2/3 asmenų, kurie naudojami „Social Security“ ir „Medicare“ parama, yra šeimos, turinčios mažiau nei 30,000 dolerių metinių pajamų. Mažiau negu 2% šeimų, turinčių per 100,000 dolerių metinių pajamų, naudojami „Social Security“ ir „Medicare“ parama.

7. Vyresni žmonės gauna neproporcingai didesnę dalį valdžios lengvatų.

Faktas. Federalinės programos duoda daugiau paramos vyresniems, negu vaikams. Federalinė valdžia yra atsakinga už vyresnių amerikiečių pajamas ir rūpestį jų sveikata. Valstijų ir vietinės valdžios – įstaigos yra atsakingos už kitus patarnavimus, pvz., švietimą, kuriuo naudojami jauni amerikiečiai. Valstijos, apskritys ir miestai išleidžia 10 kartų daugiau jaunesniems, negu vyresniems. Apskritai pagalbos išlaidos vyresniems ir jaunesniems amerikiečiams yra beveik lygios, tik jos ateina iš skirtingų šaltinių.

8. Vyresnieji amerikiečiai gyvena geriau, negu kiti Amerikos gyventojai.

Faktas. Vidutinės vyresniųjų amerikiečių šeimos metinės pajamos yra \$17,550, visų kitų amerikiečių – \$35,960. Be „Social Security“ pagalbos, beveik 1/2 amerikiečių, turinčių daugiau kaip 65 metų amžiaus, skurstų. Net ir su „Social Security“ parama, vienas iš penkių vyresniųjų amerikiečių laikomas vargšu ar beveik vargšu. Šiais metais vargšais (poverty level) laikomi tie, kurių metinės pajamos yra \$6,930 viengungiams ir \$8,740 poroms.

Jeigu norite daugiau sužinoti apie įvairias „Social Security“ programas ir įvairius kitus, su tuo susijusius klausimus, skambinkite telefonu 800-458-4227. Naudotasi medžiaga iš „Modern Maturity“ (Jan/Feb. 1995).

„SOCIAL SECURITY“ IR „MEDICARE“ PAKAITIMAI 1995 METAMS

COLA (cost of living) gyvenimo pabrangimo pridėjimas 2.80%.

Dirbančių mokesčiai į „Social Security“ fondą nepasikeitė – 7.65%; „Social Security“ dalis – 6.20%; „Medicare“ dalis – 1.45%.

Sau dirbančio mokesčiai (self-employed) – 15.30%. Aukščiausias uždarbis, nuo kurio reikia dar mokėti mokesčius į „Social Security“ fondą (uždirbant daugiau, už tai nereikia mokėti mokesčių) – 61,200 dol. „Medicare“ – už visus uždirbtus pinigus reikia mokėti mokesčius.

Pensininkas prieš pensijos dar gali uždirbti ir nemokėti „Social Security“ mokesčių: iki 65 metų – 8,160 dol., tarp 65-69 metų – 11,280 dol.

Aukščiausia „Social Security“ mėnesinė pensija mokama darbininkui, sulaukusiam 65 metų ir išeinančiam į pensiją 1995 metais sausio mėn. – 1,199 dol. Vidutinė mėnesinė „Social Security“ pensija: viengungiu –

„Lietuvos Vaikų vilties“ savanoriai (iš kairės): Antanas Valavičius, Vytautas Dijokas ir Antanas Jarūnas.

698 dol.; sutuoktinių porai – 1,178 dol.; našle/našliui – 656 dol.

Aukščiausia SSI (neturtingiems pridedama parama) mėnesinė parama: vienam – 458 dol.; dviem sutuoktiniams – 687 dol.

Didžiausia suma pinigų, kurią gali turėti banke asmenys, gauną SSI priedą (nepakeista): viengungis – 2,000 dol.; sutuoktinių pora – 3,000 dol.

„Medicare Part B“ mėnesiniai mokėjimai (pensininkams išskaito iš pensijos čekio) – 46.10 dol.

„Medicare Part A“ mokėjimai ligoninei: už pirmas 60 dienų ligoninėje jūs mokate pirmąjį mokėstį 716 dol., viską kitą užmoka „Medicare Part A“. Jei būnate ligoninėje ilgiau – už dienas nuo 61 iki 90 jūs turite mokėti už kiekvieną dieną pats 179, kitą sumą padengia „Medicare Part A“.

Jeigu ligoninėje būnate dar ilgiau: nuo 91 iki 150 dienų, „Medicare“ nemoka nieko, nebent jūs naudojate vadinamaisiais „Lifetime Reserve Days“, kurių turite tik 60 visam savo gyvenimui. Bet, naudojant ir tuos paskutinių dienų mokėjimus, jūs turite pats mokėti už kiekvieną dieną ligoninei po 358 dol.

Po 150 dienų buvimo ligoninėje „Medicare“ nieko nebe-moka. Jeigu jūs patenkate į „Skilled“ slaugos namus, už pirmas 20 dienų užmoka „Medicare“. Pradedant nuo 21 dienos iki 100 dienos, turite pats mokėti 89.50 dol. už kiekvieną dieną.

Informacija gauta iš „Department of Health and Human Services“.

Kaip matote, ilga liga – ilgas sirgimas, labai brangiai kainuoja. Jeigu neturite kito draudimo šalia „Medicare“, galite labai greitai prarasti visas savo gyvenimo santaupas. Būtinai reikia kiekvienam turėti dar kitą draudimą, kuris užmokėtų susidariusį ligoninės išlaidų skirtumą. Arba, jei asmuo neturi jokių santaupų ir jokio turto, tada tą „Medicaid“ skirtumą moka „Medicaid“. Pvz., atiduokite – užrašykite viską savo vaikams ar giminiams, tuomet Amerikos valdžia jus gydys nemokamai. Tačiau tai padaryti turite 36 mėnesius prieš susirgimą.

Birutė Jasaitienė, Birutė Podienė ir Aldona Šmulskienė

POPULIARIAUSIA KNYGA KAUNE

Prieš keletą mėnesių Kaune buvo paskelbtas konkursas populiariausiai šiemet išleisti knygai išaiškinti. Pagal kauniečių skaitytojų knygynuose gautus atsiliepimus, geriausia pripažinta Henriko Radausko poezijos rinktinė – „Eilėraščiai“.

Dengiami stogai, kalamas „siding“, bei atliekami namų vidaus remonto darbai. Skambinti Sigitu! 312-767-1929.

ORKESTRAS
Priimame išankstinius užsakymus, už pusę kainos! grojame ir atliekame programą banketuose, rengimuose, vestuvėse ir kitomis iškilmingomis progomis. Skambinti **Algimantui Barniškui, tel. 312-436-5034.**

INCOME TAX SERVICE
Dabartiniai pajamų mokesčių įstatymai žymiai apsunkino ir ateityje apsunkins metinį mokesčių formų užpildymą. Profesionaliam, sąžiningam ir konfidencialiam patarnavimui kreipkitės:
PRANAS G. MEILĖ, CPA
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Sekmadieniais – Pasaulio Liet. Centre, Lemont
Tel.: raštinė 312-776-5163
namai 708-636-5347

MASTER PLUMBING COMPANY
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai, pompos. Išvalome užsikimšusius vamzdžius.
BEN SERAPINAS 708-636-2960

MARQUETTE PHOTO SUPPLY
REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS
Daug sutaupysite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogių planų atidedant pasirinktus reikmenis, ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 8 valandos. Antradienį ir trečiadienį susikalsit lietuviškai.
**3314 West 63rd Street
Tel. 776-8998**

BALTIC TRAVEL GUIDE
Kviečiame įsigyti naują vadovą kelionėms po Baltijos kraštus. Čia rasite detalią informaciją apie Lietuvos anglų kalba. Čekius \$15, prašome siųsti: **Daliui Mikutavičiui, 2962 Majestic cir., Avondale Estates, GA 30002, Fax (404) 325-0923.**

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduciant
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- MLS kompiuterijū FAX pagalba
- Nuosavybū (kainavimas) veitui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartmentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

Century 21 KMECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į **Danutę Mayer**. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veitui.

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turio Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%–20%–30% pigiau mokėsit pas mus už apdraudą nuo ugnies, taip pat ir už automobilio draudimą.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

Ieškau darbo. Galu prižiūrėti senelius, vaikus, galiu pamokyti skambinti pianinu. Tel. **708-636-5190**

Moving—Kraustymas
Profesionalus patarnavimas prieinamomis kainomis, jums patogiu laiku. Draudimas garantuotas. Kreipkitės: **Gediminas: tel. 312-925-4331**

VALOME KILIMUS, BALDUS, GRINDIS IR SIENAS
J. BUBNYS
737-5168

WAGNER MAŠINOS RAŠTINĖMS
Parduoda • Taiso • Priedai ir Reikmenys
Virš 75 metų patikimas patarnavimas
TYPEWRITERS • COPIERS
FAX • CALCULATORS
**5610 S. Pulaski Rd.
Tel. (312) 581-4111**

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel.: 312-776-1486

Namų savininkai!
Jei jums reikia skubiai ir kokybiškai atlikti namų išorės arba vidaus remonto bei dekoravimo darbus, skambinkite **Nijolei, tel. 1-312-523-7289.**

REAL ESTATE

REALMART, INC.
6602 S. Pulaski, Chicago, IL 60629
312-585-6100
BALYS BUDRAITIS
Asmeniškai patarnauja įvairių nuosavybū pirkime bei pardavime, mieste ir priemiesčiuose. Suinteresuoti skambinkite **BUDRAITISUI**
Bus.:312-585-6100, res.: 312-778-3971

Century 21
ACCENT REALTY, INC.
5265 West 95th Street
Oak Lawn, Illinois 60453
Bus. 708-636-9400
Res. 708-423-0443

ASTA T. MIKUNAS
Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybū pirkime ir pardavime, mieste ir priemiesčiuose.

Parduodamas „Condo“
Oak Lawn, 98 ir Pulaski, antrame aukšte su balkonu. Rami apylinkė. Kreipitis:

Rimas Stankus
RE/MAX Results
Tel. 312-586-5959

LEMONT, IL
Parduodamas didžiulis, virš 4,000 kv. pėdų „custom built“ namas. Pulkus pirkinius tiems, kurie įvertina pastato charakterį ir kokybę. Namas erdvus; „related living“, atskira virtuvė; balto azūlo apdaila atriumas, sklaidytas lubos, 7 langai lubose; 2 židiniai nuo grindų iki lubų ir dar daug įvairių priedų. Zavingas namas. Kaina **\$399,500**. Daugiau informacijos suteiks: **DIANA RICCO, tel. 708-762-1227**
RE/MAX ONE, tel. 708-425-6600
Kalbėti angliškai

FOR RENT

Išnuomojamas 4 kamb. 2 mieg. butas antrame aukšte, naujesniame name su baldais ar be baldų. Marquette Parko apyl. Tel. **312-92F-6182**

Išnuomojamas 3 kamb. apšildomas butas, apyl. 71 St. ir Washtenaw Ave., vienam arba dviem suaugusiems asmenim. Yra šaldytvas ir virimo plyta. \$325 į mėn. + „security dep.“ Kreipitis **Alma nuo 8 v.r. iki 3 v.p.p., tel. 312-476-8727.**

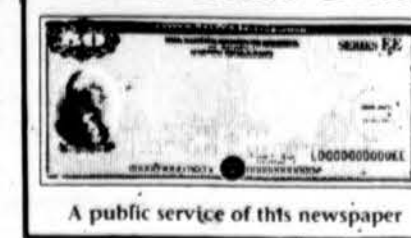
Išnuomojamas apšildomas 4 kamb. 1 mieg. butas 67 & Kedzie apyl. \$355 į mėn. + „security“. Tel. **312-779-6193.** Kalbėti angliškai.

HELP WANTED

RENATA'S AGENCY
Offers domestic jobs: housekeepers, babysitters for English speaking women. Good pay. Call and leave message.
Tel. 312-886-7267

REAL ESTATE SALES ASSISTANT
New home builder looking for a responsible, conscientious person to work as a sales assistant at model home locations. Weekends and some weekdays. Lemont area.
Ask for Linda GALLAGHER & HENRY (708) 482-8900

U.S. Savings Bonds Make Great Gifts.

A public service of this newspaper

Orkestras „NEMUNAS“

groja vestuvėms, banketams, įvairiems pobūviams, pasilinksminimams.
Muzika — jaunimui ir vyresniems
Kreipkitės: **Robertas Raudys**
tel. 708-301-5141

KEPYKLA IR DELIKATESAI

6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 312-581-8500
• Lietuviška duona ir raguoliai
• Vestuviniai ir įvairūs tortai
• Lietuviškas maistas—„catered“
• Siunčiame mūsų produktus UPS
Atidaryta 7 dienas savaitėje

KAVINĖ
350 N. Clark, Chicago, IL 60610
Tel. 312-644-7750
Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre
Savaitgalį uždaryta

Antanas ir Bronė Jucėnai.

PENKERI METAI BE ANTANO JUCENO

Rodos tik vakar vežė savo paliegius ar silpnus kaimynus pas daktarus ar į kokį nors minėjimą, ar tik aplinkai pakeist, o jau penki metai kai nėra Antano Jucėno mūsų tarpe. Gimęs Žemaitijoje, šeštas iš šešių vaikų, varge našlės motinos augintas. Vos suėjęs šešiolikai metų, liko našlatis. Ėjo iš Laukuvos į Kauną. Kelionei jo sesers vyras jam davė ne tik dviratį, bet ir rūkytą lašinių. Žmogus dirbo Kaune, Spaudos fonde, vėliau įsitaisė mažą krautuvelę. Vedė gražaus balso žemaitę Bronė Mineikaite ir abu kūrė gražią ateitį. Bet... 1944 m., kaip ir daugelis, pasitraukė į Vokietiją, o 1949 m. — į Ameriką. Gyveno Hartforde, kur augino tris dukras ir vieną sūnų. Nuo pirmos atvykimo dienos į Ameriką jie su žmona įsijungė į lietuvių darbą, ieškojo būdų padėti Lietuvoje likusiems giminiams ir visai Lietuvai. Žmona Bronė, būdama mokytoja, su K. Nenortiene ir S. Mineika ikūrė Hartfordo Lituanistinę mokyklėlę. Su laiku padaugėjo mokytojų skaičius, bet pradžioje buvo daug sunkaus darbo. Visa šeima dalyvavo choruose, dramose radiuose, skautuose. Kur tik reikėjo kokios pagalbos, visada galėjo rasti Antaną ir Bronę Jucėnus ir net vaikus, dirbančius pagal kiekvieno sugebėjimus. Tėvų pavyzdys, kaip reikia dirbti ir kitam padėti, buvo priekaištas.

Išėjus pensijon, vasaras abu su žmona praleisdavo Centerville, Massachusetts, o žiemas — Floridą, Juno Beach. Buvo aktyvus, ypač parapijos chore. Jis su žmona dažnai lankydavo Lietuvą ir vis savo vaikams sakė, lyg ir paslapčia, bet su dideliu įsitikinimu ir džiaugsmu, kad Lietuva atsikratys Rusijos pančių. Jis labai džiaugėsi, galėjęs dalyvauti pirmame dideliame lietuvių susijėime Vingio parke, Vilniuje, Juodojo Sekmadienio proga. Vis kalbėjo, kažin kaip jis galėtų efektingiau padėti kraštui, kurio prisikėlimu šventai tikėjo.

Nors pats neturėjo progos pasiekti didelių mokslų, bet labai mėgo ir gerbė mokslą. Pats visada pirkdavo, net ir Memmingene būdamas, kiekvieną naują išleistą lietuvišką knygą. Tą jis darė iki mirties. Daug

skaitė, visada ragino visus mokyti, siekti kuo aukštesnio mokslo. Jis pats turėjo ypatingą sugebėjimą matematikai ir verslui.

1989 m. susilpnėjo sveikata, o 1990 m. vasario 3 d. sustojo jo visus mylinti širdis. Jo noram išpildyti, šeima įsteigė nedidelį fondą, kuris padeda Lietuvai laikyti savo nepriklausomybės per mokslą. Tas fondas yra nu-pirkęs Vilniaus universiteto fizikos katedrai kompiuterį, nusiuntęs kelis šimtus fizikos vadovėlių, kelias dešimtis aukštesnio lygio (graduate level) vadovėlių, Kauno Medicinos akademijai — instrumentų, knygų, periodinių leidinių. Vilniaus universiteto profesoriams jis pagrupino Amerikos profesinose sąjungose narystės bei periodinių žurnalų. Idomiausia, kad šis mažas fondas rūpinasi kaip nors bent kelis Lietuvos kariūnus iškelti kandidatais į West Point, Annapolis ir U.S. Coast Guard karines akademijas. Fondas nusiuntė Lietuvos SKAT kariams ruošti egzaminams vadovėlių, TOEFL vadovėlių ir pakvietė mokytoją „pašlifuoti“ kandidatų anglų kalbą.

Estai jau turi po vieną studentą Amerikos karinėse akademijose, stengiasi ir lietuviai. Nors Antanas Jucėnas nebuvo vadų pirmoj eilėje, jo palikimas ir meilė Lietuvai dar duos gero ilgą laiką. 1995 m. vasario 3 d. prisiminsim jį Juno Beach, kur jo gyvybė užgeso, ir Centerville, Mass., kur jis palaidotas.

Jo gedi žmona, trys dukros su šeimomis, sūnus su šeima, 10 anūkų, ir dvi, jo net nepažinėjusios proanūkės.

Liuda Avizonienė

Pranė Šlutienė su gyd. Laima Tikuišiene, kuri pereiniais metais stažavosi Illinois universiteto klinikoje. Programai tarpininkauja Lithuanian Mercy Lift.

A.A. DR. PETRAS TUNKŪNAS

Pačioje pereinamųjų metų pabaigoje į amžinybę iškeliavo dr. Petras Tunkūnas. Jis mirė gruodžio 7 d. St. Petersburg, Floridoje.

Sunku net patikėti, kad taip greitai prabėgo net šeši dešimtmečiai, kai aš pirmą kartą Dotnuvoje susitikau Petra. Abudu tais pačiais metais pradėjome studijuoti žemės ūkio mokslus. Jis į akademiją atvyko kiek anksčiau ir, apsigyvenęs akademijos bendrabutyje, tuojau artimai susibūriavo su visais kolegomis. Jis tuojau visų dėmesį patraukė savo visada gera nuotaika. Visus mus žavėjo jo asmeninė energija ir kasdieninė dinamika.

Kiek kuklūs studento ištekliai leido, jis visada buvo elegantiškai susitvarkęs, o studentiškuose pobūviuose buvo nepamainomas šokėjas.

Tik gaila, kad ši mūsų artima draugystė greitai pasibaigė. Iš klausęs Žemės ūkio akademijoje pirmą kursą, jis gavo valdžios stipendiją ir išvyko į Švediją studijuoti veterinarijos mokslus. Tačiau kiekvieną atostogų progomis jis visada užsukdavo į akademiją ir noriai pasidalindavo savo išpuščiais. Jį žavėjo Skandinavijos šalių kultūra ir būdinga šioms šalims demokratinė valstybių santvarka.

Tuo metu Lietuvos diplomatinio pasiuntinio Skandinavijos šalims buvo žinomas rašytojas Jurgis Savickis. Tunkūnas, vos tik atvykęs į Stokholmą, tuojau įsijungė į pasiuntinybės bendradarbių ratelį ir palaikė artimus ryšius su pasiuntiniu, kuris buvo nepaįstamas Lietuvos kultūrinių vertybių puoselėtojas svečioje šalyje.

Kai Švedijoje sėkmingai užbaigė veterinarijos mokslus, Kaune jau buvo įsteigta Veterinarijos akademija. Tunkūnas tuojau įsijungė į šios aukštosios mokyklos mokomąjį personalą. Per penkis metus išryškėjo jo moksliniai gabumai ir pedagoginio darbo išskirtini sugebėjimai. Be to jis mokėjo artimai bendrauti su studentais ir buvo jų išskirtinai mėgiamas ir gerbiamas.

Karo audros Tunkūną drauge su mumis visais išbloškė iš savo tėvynės ir jis atsidūrė Vokietijoje. Jis pasiryžo keisti savo įgytą profesiją ir Tuebingeno universitete pradėjo studijuoti medicinos mokslus. Šiuos mokslus jis sėkmingai baigė ir gavo medicinos daktaro laipsnį.

Studijų metu buvo įsijungęs į užsienio lietuvių visuomeninę veiklą. Tačiau didžiausią nuo studijų atliekamo laiko dalį jis skyrė lietuvių akademinio jaunimo organizacinei veiklai. Tunkūnas buvo kilęs nuo Biržų krašto. Jis gimė 1910 m. spalio 10 d. Rinkiškių kaime. Biržų krašte tuo metu vyravo protestantų tikėjimas. Tačiau Tunkūnas jau pačios savo prigimties buvo apdovanotas giliu asmeinių tolerancijos pajautimu. Tad jis galėjo labai gražiai ir artimai

bendrauti su visų pažiūrų ir skirtingų isitikinimų kolegomis.

Jis buvo vienas iš pirmųjų studentų „Šviesos“ organizacijos steigėjų. Vėliau JAV liberalinių pažiūrų lietuviai studentai sudarė vieną „Santaros“ organizaciją. Pagaliau šios abi vienos ideologijos organizacijos sudarė vieną „Šviesos-Santaros“ federaciją, kuri dar ir šiandien veikia. Tunkūnas visą laiką buvo vienas aktyvesnių šios federacijos veikėjų ir visokeriopai rėmė jos veiklą.

Atvykęs į JAV, jis išgijo medicinos gydytojo teises ir buvo paskirtas Veteranų administracijos psichiatrinė klinika viršininku. Eidamas šias pareigas, jis nenutraukė ir mokslinio darbo. Dėstė medicinos mokslus Čikagos medicinos aukštojoje mokykloje. Jam teko atstovauti JAV psichiatrijos mokslų specialistus ir keliose tarptautinėse konferencijose. Tuo tikslu jis buvo nuvykęs net į Japoniją.

Vos tik apsigyvenęs Čikagoje, jis tuojau įsijungė į lietuvių visuomeninę veiklą. Labai retai kada apleisdavo kurį nors lietuvių kultūrinį rengimą. Ypač mėgo bendrauti su akademinio jaunimu. Visus nuteikdavo linksmai savo igimtu humoro pajautimu. Be to dar buvo ir didelis sporto mėgėjas. Daug valandų yra praleidęs lauko teniso aikštelėse.

Užsitarnavęs pensija, Tunkūnas išsikėlė gyventi į Floridą. Paskutiniuosius savo turiningo gyvenimo metus jis praleido tik savo žmonos Danutės globoje. Kažkodėl visai atsiribojo nuo bet kokios bendrosios lietuviškos veiklos ir nedalyvavo bet kokiame visuomeniniame gyvenime.

Jis iškeliavo į Dausų karalystes, palikęs šviesaus, kultūringo ir aukštos dvasinės kultūros Lietuvos sūnaus brangų prisiminimą. Jo ištikimos draugystės ir širdingo draugiškumo ypač neužmirš tie, kuriems teko laimėti ilgus metus su juo artimiau draugauti ir bendrauti.

Jonas Daugėla

DRAUGAS, šeštadienis, 1995 m. sausio mėn. 21 d.

7

A.†A. SALOMĖJA ENDRIJONIENĖ TAMOŠAITYTĖ

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1995 m. sausio 20 d., 6:25 val. ryto, sulaukusi 76 metų.

Gimė Lietuvoje, Jurbarke. Amerikoje išgyveno 45 m. Nuliūdė liko: vyras Viktoras, duklė Danutė Pape, zentas Russell, sūnūs: Audris ir Gintaras; anūakai: Krista Šilimaitytė, Gintaras Endrijonas; Lietuvoje sesuo Elena Červinskienė su vyru Eduardu ir šeima; Kanadoje svainis Alfredas Bražys ir kiti gimines.

Velionė buvo Jaunimo centro ilgametė direktorė, Jaunimo centro Moterų Klubo pirmininkė, Putnamo Marijos Seserų rėmėjų pirmininkė; taip pat buvo ilgametė Šv. Kryžiaus ligoninės operacinio skyriaus vedėja; priklausė Lietuvių Skaučių Seserijai ir įvairioms lietuviškomis organizacijoms.

Velionė pašarvota šeštadienį, sausio 21 d. nuo 5 v.v. iki 9 v.v. ir sekmadienį, sausio 22 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St. Atsisveikinimas sausio 22 d. 7 v.v.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, sausio 23 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoje gėlių prašoma aukoti Jaunimo centrui. Nuširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę vyras, duklė, sūnūs, anūakai, sesuo ir kiti gimines.

Laidotuvių direkt. D. A. Petkus / D. M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 1-800-994-7600.

PADĖKA

Mano Vyru

A.†A.

TADUI JURCIUI

mirus, dėkoju visiems jį palydėjusiems į Amžino Poilsio vietą. Didelė padėka kun. A. Paliokui už išpuilingas maldas koplyčioje, šv. Mišių auką ir palydėjimą į kapines.

Dėkoju Korp! Neo-Lithuania už suruoštą atsisveikinimą. Už atsisveikinimo žodį dėkoju korporantams: A. Mažeikai, A. Modestui, J. Jurkunui ir A. Ruibiui, atsisveikinusiame draugų vardu. Ypatinga padėka O. S. Budėjams ir A. A. Ruibiui už suteiktą pagalbą man ir a.a. Tadui jo ligos metu. Nuširdžiai dėkoju visiems už man pareiktą užuojautą, gėles, aukas šv. Mišioms ir šalpos organizacijoms.

Liūdinti žmona Dagmara Jurcienė.

A.†A.

BRONIUI BERNOTUI

mirus, žmonai EUGENIJAI ir visiems artimiesiems nuoširdžiai užuojautą reiškia

Klevelando Ateitininkai Sendraugiai

A.†A.

VALERIJONUI KUTKUI

Australijoje mirus, brolių VYTAUTĄ KUTKŲ užjaučiame ir kartu liūdime.

Šv. Antano lietuvių parapijos choras ir vadovas Detroitė

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

ALGIRDAS ALBERTAS BOREIŠIS

Gimęs gražioje Aukštaitijoje. Palikęs gimnazijos suolą kovojo Lietuvos savanorių eilėse. Savo finansinėmis išgalėmis baigė vidurinę mokyklą ir universitetą. Dirbo mokesčių inspektoriumi Kaune. Amerikoje — restoranų savininkas. Buvo aktyvus patriotas, kol jėgos leido. Laikė ilgus, sunkios ligos, kantriai ir tyloje nešė kančią, kol Dangaus Tėvas pasiėmė skausmuos iškilnintą jo sielą, kurią ir mes palydime į Laimės Karalystės Viešpaties maldos fragmentu — „Ir atleisk mums mūsų kaltes, kaip ir mes atleidžiame savo kaltininkams, o Viešpatie!“

Mylintys — sūnus, duklė ir anūakai.

A.†A.

JUOZUI ALEKSIŪNUI,

užuojautą reiškia

Bronė ir Vytautas Volertai

Mūsų mielam Kolegai, kurio šypsena ir šiluma palietė visus,

A.†A.

JUOZUI ALEKSIŪNUI

mirus, žmonai RASAI, sūnums DARIUI, LINUI ir ANDRIUI, broliui KSAVERUI reiškiam gilia užuojautą ir kartu liūdime.

Antras Kaimas

• Prez. Richard Nixon 1972 m. lapkričio 22 d. panaikino daugiau kaip 22 metus besitęsiantį draudimą kelionėms į komunistinę Kiniją.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Šv. Kryžiaus ligoninėje (2701 W. 68 Str., Chicago) galima nemokamai pasitikrinti kraujo spaudimą, kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio, tarp 2 ir 4 val. p.p. Kraujospūdis tikrinamas „Outpatient Services“ patalpose, esančiose pietinėje ligoninės pastato pusėje; įėjimas iš 69-tosios gatvės.

Vyresniųjų lietuvių centre – „Seklyčioje“, sausio 25 d., trečiadienį, 2 val. popiet, bus dainų popietė su muz. Faustu Strolia. Programoje numatytos dainos, laimės šulinys ir bendri pietūs. Visi kviečiami, visi laukiami. Atvykite!

Lietuvos Vyčių Vidurio Vakarų apygardos valdyba, kuriai vadovauja Algirdas Brazis, per sekretorę Mary F. Kinčius atsiuntė „Draugui“ 300 dol. auką ir laišką, kuriame rašoma: „Su gilia padėka ir pasigėrėjimu už Jūsų nenuilstamas pastangas išlaikyti lietuvišką žodį, palaikyti ir puoselėti lietuvių dvasinį bei kultūrinį gyvenimą. Linkime ateityje laimės ir sėkmės“. Širdingai dėkojame už tokius paskatinančius linkėjimus ir dosnią auką Lietuvos Vyčiams, kurie visuomet turėjo glaudų ryšį su „Draugu“, ypač per vyriausių redaktorių Leonardą Šimutį.

x Miami lietuvių Vasario 16-tosios minėjimas įvyks vasario 26 d. 2 v. p.p. klubo salėje, 3625 N.W. 34 St., Miami, FL. Pagrindinis kalbėtojas Lietuvos ambasadorius JAV dr. A. Eidintas. Dėl rezervacijų pietums kreiptis: G. Kodatienė, 305-866-3044. (sk)

x Aukščiausio lygio Vilniaus Valstybinio Operos ir Teatro artistai klausytojų neapvilis. Jums dainuos garšūs solistai: tenoras Bronius Tamašauskas ir mecosopranas Vitalija Šiškaitė. Jiems akompanuos Lietuvos Muzikos Akademijos dėstytojas ir didelio talento pianistas Robertas Bekionis. (sk)

x Robertas Bekionis yra nepaprastai talentingas pianistas, pripažintas Europoje kaip vienas iš geriausių klasikinės muzikos atlikėjų. Bekionis yra M. K. Čiurlionio laureatas, baigęs Lietuvos muzikos konservatoriją. Nepirmas apsilankymas Amerikoje: anksčiau dalyvavo kartu su solistu Vaclovu Daunoru suruoštuose koncertuose. Roberto Bekionio koncertas įvyks Balzeko Lietuvos kultūros muziejuje, penktadienį, sausio 27 d. 7:30 val. vak. Prašome rezervuoti vietas skambinant P. Šlutienei 312-238-1536. (sk)

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4966
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Gibaitis
6247 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 1-312-776-8700
Kriminalinė Teisė

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvinkas
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel.: 312-284-0100
Valandos pagal susitarimą

Dienos išvyką autobusu į United centrą ruošia vyresniųjų lietuvių centras vasario 10 d., penktadienį. Važiuosime pamatyti vaidinimą „Snieguolė ir septyni nyktūkai“ (Snow White and the 7 Dwarfs). Vaidinimas vyksta ant ledo: pasakiškos dekoracijos, niekad nesenstanti ir nenusibostanti pasaka. Registruotis reikia iš anksto asmeniškai ar telefonu – 312-476-2655.

Muz. Juozas Sodaitis vadovauja Marijos Nekalto Prasiidėjimo (Brighton Park) parapijos chorui, kuris savo giesmėmis sekmdieniais suteikia iškilmingumo lietuviškoms, 10 val. r., Mišioms.

Irena ir Juozas Polikaičiai, Lemont, IL, parėmė „Draugą“ 100 dol. auka. I. ir J. Polikaičiai, labai plačiai įsijungę į visuomeninę veiklą, gerai supranta lietuviškos spaudos reikšmę ir įtaką tos veiklos klestėjimui. Esame dėkingi už paramą.

Vanda Prunskienė, Oak Lawn, IL, a.a. vyro Jono Prunskio mirties ketverių metų sukaktį minėdama, Draugo fondo Kalėdų vajui atsiuntė 1,000 dolerių. Už tokią stambią auką spaustuvės mašinai pirkti Draugo fondas nuoširdžiai dėkoja.

x Nupigintos kelionės į Jamaiką ir Meksiką, sausio mėn. ir vasario pradžioje. Kaina nuo \$399 įskaitant oro susisiekimą ir viešbutį. Skambinkite Birutei Zalatorienei, 708-524-2244. (sk)

x Algis Luneckas, Income Tax paruošėjas, praneša, kad jis persikėlė su adv. V. Lietuvinku į naujas patalpas 4536 W. 63rd St., Chicago, prieš „Draugo“ redakciją. Dėl susitarimų prašau skambinti (312) 284-0100. Nuo vasario 11 d. būsiu įstaigoje kiekvieną šeštadienį, pasiruošęs jums patarauti. (sk)

x JAV LB Kultūros Tarybos rengiamas koncertas įvyks š.m. vasario 11 d., šeštadienį 4 val. p.p. Jaunimo centre. Koncerto atlikėjai: sol. L. Kopūstaitė, akomp. G. Čepinskaitė, pianistai S. ir R. Zubovai, sol. A. Voketaitis, akomp. M. Motekaitis ir pianistas prof. Vytautas Landsbergis. Bilietai prie įėjimo nuo 2:30 v. p.p.; \$10 parteryje, \$8 balkone. Vietos nenumeruotos. (sk)

x Maloniai kviečiame atvykti į neeilinę programą Jaunimo centre, sausio 22 d. 3 val. p.p. „Gimtinių toliai“, kurią atliks žinomi solistai iš Lietuvos, akompanuojant kompozitoriui Petriui Garšvai. (sk)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road – Tel. (312) 847-7747. (sk)

x Juozas Bacevičius patarnaus Income Tax, namų ir apdraudų reikalais, 6529 S. Kedzie Ave., Chicago, (312) 434-7085 – Casa Blanca, R.E. (sk)

x Ligos draudimas atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 4651 S. Ashland Ave., Chicago, IL 60609. Tel. 1-312-523-9191. (sk)

Žinomoji visuomenininkė, Jaunimo centro direktorių valdybos pirmininkė, daugelio lietuviškų organizacijų narė ir nusipelnusi lietuvybei asmenybė – Salomėja Endrijonienė, po ilgos, sunkios ligos užmerkė šiam pasauliui akis sausio 20 d., 6:25 val. ryte savo namuose Marquette Parke. Pašarvota Petkaus laidotuvių koplyčioje šeštadienį, sausio 21 d., tarp 5 ir 9 val. vak., ir sekmadienį, sausio 22 d., nuo 2 val. p.p. iki 9 val. vak. Atsisveikinimas su velione bus sekmadienį, 7 val. vak. Laidojama pirmadienį, sausio 23 d., o laidotuvių Mišios bus Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje 9:30 val. r. Daugiau informacijų pateikiama šios dienos „Draugo“ 7 psl., oficialiame mirties pranešime.

Salomėja Endrijonienė.

x A.a. vargonininkės Albinos Kamskaitės atminimą pagerbdami, Šv. Petro ir Pauliaus, Grand Rapids, MI parapijos lietuviškų Mišių choristai aukoja \$78 „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629. (sk)

x Kaip ir kiekvieno mėnesio paskutinį sekmadienį, sausio 29 d. nuo 9 v.r. Baltia Express atstovas priiminės siuntinius Lietuvos centre, Lemont, IL. Siuntiniai laivu – vasario 1 d. Pasiteiravimui skambinkite nemokamu tel. 1-800-SPARNAI arba 1-800-772-7624. (sk)

x Į svečius, bet pas savus paroda Lietuvos Dailės muziejuje, Lemont, IL vasario 4 d. iki vasario 19 d. Atidarymas vasario 4 d. 7:30 v.v. Parodoje 22 dailininkų kūriniai. (sk)

x Prieš užsisakydami paminklą, aplankykite St. Casimir Memorials, 3914 W. 111th St. Turime didelį pasirinkimą: matysite granito spalvą, dydį ir t.t. Gaminame paminklus mūsų dirbtuvėje pagal jūsų pageidavimą, brėžinius. Prieš pastatant paminklą, galėsite apžiūrėti ir išitikinti, kad jis padarytas, kaip buvo jūsų pageidauta. Sav. Lilija ir Vilimas Nelsonai. Tel. 312-233-6335. (sk)

x SAGIL'S restoranas yra lietuviška valgykla su daugybe skaniausių lietuviškų patiekalų. Neatsilankę nežinosite, kaip gausiai, gardžiai ir nebrangiai galite pas mus papietauti. Sav. I. Naujokienė, „Sagil's“, 6814 W. 87 St., Burbank, IL 60459, tel. 708-598-0685. (sk)

x Optical Studio, 2620 W. 71st St., Chicago, IL 60629, tel. 312-778-6766. Kreiptis į Aldoną Kaminskienę. Darbo val.: trečd. penkt. 1 v. p.p. 5:30 v.v., ketvd. 10 v.r.-6 v.v., šešt. 10 v.r.-1 v. p.p. Pirmad. ir antrd. uždaryta. (sk)

Algirdas Kuprys, Aurora, CO, užprenumeravo Sinkevičius, Melrose Park, IL.
Danutė Miškinis, Cincinnati, OH.
Juozas Patlaba, Baltimore, MD.
Haroldas French, Sacramento, CA.
Mr. & Mrs. Robert Raudys, Lockport, IL; užpren. R. & J. Matoniai, Burbank, IL.
Mike ir Asta Savickas, Decatur, IL; užprenumeravo Al Savickas, Sunny Hills, FL.
Klemensas Sukys, Kewanee, IL.
Tremtinių grįžimo fondas, Vilnius; užpren. O. Kartanienė, Omaha, NE.
Marijampolės Centrinė biblioteka, Marijampolė; užpren. Lietuvių Bendruomenė, Chicago, IL.
Simonas Kacilauskas, Kanas; užpren. J. Kacilauskas, Lemont, IL.
Dr. Edvardas Norkus, Plungės raj.; užpren. J. Kucinskas, Miami Beach, FL.
Vytautas Kriškėičiūnas, Kanas, užpren. J. ir D. Karuža, Chicago, IL.
Dana Mažeikaitė, Vilnius; užpren. Juozas Grauzinis, Chicago, IL.
Ona Pintverienė-Švėkšnos vidurinė mokykla, Švėkšna; užpren. Teklė Bogušas, Boston, MA.
Utenos „Saulės“ gimnazija, Utena; užpren. Jonas Indriūnas, Roselle, IL.
Emilija Sakenaitė, Beni, Bolivia; užpren. Petras ir Bronė Ezerkis, Cleveland, OH.
Sveikiname visus naujuosius skaitytojus, o taip pat tuos, kurie prašė savo pavardžių neskelbti, įsijungusius į „Draugo“ šeimą. Prizadame juos pareiškimais lankyti ir informuoti. Taip pat dėkojame visiems, kurie užprenumeravo „Draugą“ ne vien sau, bet ir artimiesiems.

x Greit parduodu vienos ir dviejų seimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 596-5959 arba (708) 425-7161. (sk)

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, IL. Tel. (312) 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis. (sk)

x Orkestras „Nemunas“ groja vestuvėms, banketams, įvairiems pobūviams, pasilinksminimams. Muzika – jaunimui ir vyresniems. Kreipkitės: Robertas Raudys, tel. 708-301-5141. (sk)

x Sigutė ir Juozas Užupiai, iš Worth IL, atsiuntė \$150 vienos našlaitės iš Kauno metinei globai. Ačiū! „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago IL 60629. (sk)

x Valė Pleirienė ir Aldona Andrijonienė iš Oak Lawn IL, rašo: „Savo tėvų atminimą pagerbdamos, norime padėti Lietuvos našlaičiui. Siunčiame \$150 – metinį našlaičio mokesčių“. „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629. (sk)

x Siuntiniai į Lietuvą laivu per TRANSPAK. Skubiems siuntiniams – AIR CARGO. Maisto siuntiniai nuo \$29 iki \$98. Produktai aukštos kokybės. Du populiariausi tai \$39 šventinis siuntinys ir 55 sv. įvairaus maisto už \$98. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

Akademikai skautai aplankė ir Kalėdų proga apdovanojo „Lietuvos Vaikų vilties“ globojamus vaikučius, atvykusius į JAV gydytis. Iš kairės: Gintarė Miculevičiūtė, fil. Audrius Remeikis, Jolanta Kernagyte, fil. Jūratė Variakojienė, Justinas Milkevičius, Giedrė Pranaitytė, fil. dr. Renata Variakojytė, Sabina, Regimantas Nemkevičius ir fil. Dana Penčylaitė.

KALĖDŲ SAPNAS

Šv. Kalėdos, tai laikas, kai vaikučių ir suaugusių mintys skrenda į svajonių kraštą – laukiant, kad stebuklingas „Kalėdų senelis“ išpildytų jų norus, jų svajones, jų troškimus. Taigi ir Čikagos Skautai Akademikai filisteriai bandė išpildyti nors ir mažą sauželę vaikučių svajonių. Šie vaikučiai, „Lietuvos Vaikų vilties“ globjami „Seklyčioje“, turėjo progą nukeliauti į tą tolimą svajonių kraštą ir pamiršti, nors tą momentą, savo ligas bei kasdieninius sunkumus.

Saulėtą gruodžio 17 dieną, vaikučiams nežinant, jų kalėdinės svajonės buvo beveik išpildytos. Akademikai skautai, nešini saldinais ir kalėdiniais pyragaičiais, apsilankė jų „Čikagos namuose“, kur vaikučiai laukė apsupę Kalėdų eglutę. Vaikučiai, nuo trejų iki septyniolikos metų amžiaus, ap sunkinti savo ligų nuo prigimties, buvo tikrai sužavėti, kai nepažįstami atėjo į „jų pasaulį“ praleisti šeštadienio popietę. Akademikams lydinti, skautiško lauko pavyzdžiui visi dainavo daineles ir smagiai juokėsi – nuo jauniausio vaikučio iki tėvelių.

Staiga pasigirdo tolimas „ho-ho-ho“ kas gi ten gali būti? Vaikučiam nekantriai laukiant, už kampo pasirodė Kalėdų senelis, nešdamas pilnus maišus, pripildytus dovanų. Dovanos buvo surinktos Filisterių Skautų vakarykščios Kalėdų sueigos metu. O kokios didelės akutės tų vaikučių! Burnytės atidarytos, kaip žuvyčių! Kai eilėraštukai buvo padeklamuoti, Kalėdų senelis (Rolis Audrius) išdalino visiem dovanėles. O koks džiaugsmas, koks šiltas jausmas pasklaido per visų susirinkusių veidus. Tada visi susirinkusieji suprato, kad tai čia tuvo tikra šv. Kalėdų reikšmė.

Nors Skautai Akademikai išpildė vaikučių kalėdines svajones, jų didžiausias svajonės tampa išpildytos „Vaikų vilties“ pastangomis: padaryti juos sveikus. Skautas yra draugas kitam ir padeda artimui. Ši išpareigojimą reikia vykdyti ne tik šv. Kalėdų metu, bet kiekvienos dienos veiksmuose. Visų Čikagos skyriaus filisterių vardu linkime visiem sveikų, džiaugsmingų ir skautišku Naujųjų 1995 metų!

Danutė Penčylaitė

x A.a. Marijos Saluckienės atminimui, jos sūnus Vytautas Salucka paaukojo \$300 „Saulutei“, Lietuvos vaikų globos būreliui. Tai per laidotuves, vietoje gėlių, surinktos aukos sušelpė našlaičius Panevėžyje. „Saulute“ nuoširdžiai užjaucia a.a. Marijos Saluckienės artimuosius ir labai dėkoja už auką padėti vargstantiems vaikučiams mūsų Tėvynėje. (sk)

KALĖDŲ VAJUS DRAUGO FONDE

Nedaug dienų beliko iki Draugo fondo Kalėdų vajuos pabaigos, bet dar daug dolerių trūksta „Draugo“ spaustuvės naujos mašinos pirkimui ar senos remontavimui. Pažvelgus į nuotraukas, kartais į tekstą „Draugo“ puslapiuose, kiekvienam turėtų būti aišku, kad spausdinimui reikia pagernimo.

Nors Draugo fondo Kalėdų vajuos baigiasi sausio mėnesio gale, aukos Kalėdų vajui bus laukiamos ir priimamos per visą vasario mėnesį, kartu su bendromis aukomis Draugo fondui. Į Draugo fondo narystę įeina ir visos Kalėdų vajuos aukos.

Visiems mielėmis aukotojams Kalėdų vajui ar Draugo fondo

iždui nuoširdžiai dėkojame, ypač už pagaliau gautą pirmąją užstankintą Kalėdų vajui.

Kalėdų vajuos dovanos

Po 1,000 dolerių:
Vanda Prunskienė, Oak Lawn, IL, vyro Jono Prunskio 4 metų mirties sukaktį minėdama.

Po 100 dolerių:
dr. Danguolė Vitkienė (\$110), Palos Hts., IL.
Liuda V. Avizonis, a.a. Antano Jucėno atminimui Laguna Hills, CA.
kun. Jonas Tamulis, Cadillac, MI.
Aldona Lopatauskas, Santa Monica, CA.
Viktoras Vaitkus, Waterbury, CT.

Po 75 dolerių:
A. Saulis, Toronto, Canada.

Po 50 dolerių:
Elena ir Juozas Kojelis, Santa Monica, CA.
Pranė ir Julius Pakalka, Beverly Shores, IN.
Konstancija Orentienė, Cicero, IL.

Po 30-20 dolerių:
Vincas Maciūnas, Eugenija Kolupailaitė ir M. Stankaitis, Canada.

Aukos Draugo fondui

Su 200 dolerių:
Ilona M. Rūbienė, a.a. tėvų dr. Vlodo ir Onos Literskiu atminimui, Riverside, IL.
Leonas Stonikas, Chicago, IL.
Grazina Kenter, Danbury, CT.
Vincas ir Liuda Apaniai, Chesterland, OH.

Su 100 dolerių:
Vytautas Apeikis, Los Angeles, CA.
dr. Petras P. Lukoševičius, Etobicoke, Canada.
Alytė ir Leonas Baltušis, Minocqua, WI.

Fondo išdininkas

„Žiburėlio“ eglutė neapsiejo be muzikos. Jūratė Fischer, gitara palydėjusi „Žiburiku“, atliekančius kalėdinę programą.

Nuotr. Irenos Senkevicienės

x Marquette Parko Lietuvių namų savininkų draugija rengia tradicinę vakarienę š.m. vasario 3 d. 6:30 v.v. Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje, bus Lietuvos Nepriklausomybei paminėti programa, taip pat šilta-salta vakarienė, saldumynai, vynas; šokiams gros Algis Barniškis. Auka \$15. Rezervacijoms skambinkite: J. Bagdžiui, 312-434-3713, M. Jukniui, 312-582-9784 arba J. Kuliu, 312-778-7508. Bilietus galima pasiimti „Neringos“ restorane, 2632 W. 71 St., arba bažnyčios prieangyje po 10:30 v.r. sekmadienio Mišių. Kviečiami visi atvykti, parenti Namų Savininkų draugija, kuri visus metus rūpinasi Marquette Parko apylinkė.

x Pranas G. Meilė, CPA, sąžiningai užpildo Income Tax formas. Dabartiniai pajamų mokesčių įstatymai žymiai ap sunkino ir ateityje ap sunkins metinį mokesčių formų užpildymą. Skambinkite (312) 776-5163. (sk)

IŠ ARTI IR TOLI

NAUJI LIETUVIAI PRELATAI

Kaip jau buvo anksčiau skelbta, praėjusių metų lapkričio mėn. Šv. Tėvas suteikė prelatystę dviem nusipelnusiems lietuviams kunigams: Antanui Jonušui ir Antanui L. Rubšui. Jiems suteiktas „Prelato di Onore di Sua Santità“ titulas. Įvilktuvės įvyks š.m. sausio 29 d. Romoje. Kadangi abu kunigai yra kilę ir priklauso Telšių vyskupijai, ateinančios savaitės pabaigoje į Romą atvyksta vyskupas Antanas Vaičius ir atliks įvilktuvių apeigas. Į šventę iš Amerikos vyksta naujasis prelatas A. Rubšys, o iš Lietuvos – jo brolis Matas ir sesuo Apolonija (Rubšytė) Jacikevičienė. Abiejų prelatų pagerbimas vyks kolegijos/Villa Lituania patalpose.